TECHE
UDINE

MANOSCRITTI

FONDO PRINCIPALE

Manoscritto n. **P_MSS_0901**

Nel Fondo Principale sono confluiti la maggior parte dei lasciti manoscritti pervenuti alla Biblioteca Civica «Vincenzo Joppi» nel corso del tempo: si tratta perciò di un fondo composito nel quale è possibile trovare manoscritti di argomento liturgico, scientifico, giuridico, botanico e altro.

Collocazione:

Biblioteca Civica "Vincenzo Joppi", Udine
https://www.techeudine.it/fondo-principale
https://www.sbhu.it/

BIANCHI

1397=98

Supplemento
Cod. Dipl.

901

1397–98

DOCUMENTI
PER LA STORIA DEL FRIULI
DAL 1300 AL 1400
RACCOLTI
DALL' AB. GIUSEPPE BIANCHI

Volume [illegible]

UDINE [illegible]

DOCUMENTI
PER LA STORIA DEL FRIULI
DAL 1200 AL 1400

RACCOLTI

DALL' AB. GIUSEPPE BIANCHI

Volume unico

(Supplemento)

UDINE 1850

1397 24 Gennajo Cividale

Lettera di transito di Pietro Cratter familiare dell'Imperatore

Antonius Dei gratia etc. Universis et singulis Potestatibus, Capitaneis, Castellanis, Notariis, gabellariis, custodibus passuum, et generaliter omnibus aliis Officialibus et familiaribus nostris salutem et gratiam nostram. Cum nobilis Petrus dictus Cratt[illegible] [illegible] Pragensis intendat Pragam reddire cum certis mercibus per eum in Venetiis emptis, videlicet decem amphoris magnis vini diversi generis, viginti saumeriis cum magnis [illegible] et duabus [illegible] aliis ballis cum diversis mercibus, et cum una alia balla plena [illegible] [illegible] mercibus [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] vobis precipiendo mandantes quatenus eundem Petrum cum dictis mercibus omnibus et cum suis equis, rebus, arnesiis, valisiis et familiaribus per quascumque nostras et nostre Ecclesie passus, pontes, portus, terras et loca, sine alicujus dacii, pedagii [illegible] seu alterius gabelle solutione, molestia libere pertransire [illegible] [illegible] de [illegible] [illegible] [illegible] semel tantum et in quantum nostras [illegible] gratiam et amorem [illegible] sub nostri impressione sigilli testimonio litterarum. Datum in nostra Civitate Austrie anno Domini MCCCXCVII die XXIV Ianuarii indictione V

Registro Lettere. [illegible]

1417 20 gennaio [illegible]

Restituzione dei mulini di Genova

Antonius Dei gratia etc. Subditis nostris Simoni Marcuh et Zamluco [illegible] de terra nostra [illegible] exportavit [illegible] nostra [illegible] preter voluntatem nostram salutem et [illegible] ad [illegible] vadendi [illegible] tenore precipimus et mandamus quatenus infra tres dies proximos futuros [illegible] proxime computandos quorum dierum primum pro primo, secundum pro secundo et tertium pro ultimo et pro [illegible] termino assignamus, debeatis [illegible] ad [illegible] nostre [illegible] cujus vos fecistis contra mandatum et voluntatem nostram

1397 26 Gennajo Cividale

Antonius Dei gratia etc. Subditis nostris Simoni Marcutti et Dominico Grassi de Terra nostra Venzoni salutem cum promptitudine in sanctam obedientia redeundi. Nescimus qua ignorantia seu presumptione temeraria ducti sanorum n···e celsie atque nostrum deprimere et denigrare gravitis et temptatis accumulato verum errore erroribus Superiori nostro nec inobedientes et vos nobis temerarios re- lilis et rebelles. Transeuntem nempe Nuntium Illustrissimi Romanorum Imperatoris et Boemie Regis Domini nostri singularissimi cum mercibus ad usum Regie domus cum litteris sue Imperiose Majestatis quas nedum Foroiulienses qui Imperii sunt et totus orbis venerari tenetur et cum litteris etiam nostris qui Patriarcha sumus et Dominus noster mittere permissione quod quam congruat honori nostro quomodo vos obnoxios reddidistis vos penitus. Imponendo denique finem vestrorum multiplicium errorum reprehensioni que non longis sermocinationibus finitur et quam alter faciemus perseveraveritis in hujusmodi erroribus et cupitis nobis honorem facere stricte precipimus et mandamus quatenus prefatum Nuntium cum ipsius mercibus et cum omnibus etiam litteris passus ei per nos concessis absque solius mune solutione milt- tas, ··· pertransire illico ad ejus petitionem et terminum sub pena et de pena viginti quinque marcharum denariorum nobis irremissibiliter auferenda. Quo quidem dimisso libere pertransire si senseritis vos gravatos compareatis coram nobis recepturi justitie complementum. Datum etc. Datum in nostra Civitate Austrie anno Domini Millesimo die XXVI Ianuarii ··· De harum vero litterarum presentatione relationi Plebani nostri Venzoni in scriptis aut verbo dabimus plenam fidem cui presentationem commisimus antedictam. Reg^o Lettere ···

1397 26 Gennaio Cividale

Antonius Dei etc. Dilectis fidelibus nostris Consilio et Communi terre nostre Venzoni salutem et gratiam nostram. Audivimus displicenter qualiter Dominicus Pesach et Simon Marcuti cives vestri presumptuose et temerarie Willem Pekerstoker civem Pragensem invictissimi Romanorum Regis et Boemie familiarem litteras tam Domini Regis prefati quam nostras habentes denotantes merces ejusdem Domini Regis ad regalem viam permittere cum ipsis mercibus pertransire nullatenus permiserunt. non advertentes quod per summos Romanorum Reges nostra Aquilegiensis Ecclesia est fundata et quod est deterius contra nostras litteras facere nullatenus formidaverunt. Quare tantam presumptionem non valentes conniventibus oculis pertransire vobis harum tenore sub pena centum marcharum denariorum serioso precipimus et mandamus quatenus dictis vestris civibus ordinare curetis quod dictis presentibus prefatum Petrum cum ipsis mercibus absque solutione aliqua permittant libere pertransire. Ceterum sub pena mille marcharum denariorum et interdicti in dicta Terra nostra Venzoni quas penas vos incurrere volumus ipso facto si non feceritis quod mandamus vobis harum tenore serioso precipimus et mandamus quatenus dictos Dominicum et Simonem inducatis ab eisdem mandatis prout etiam et nos eis mandavimus nostris litteris ut infra tres dies a presentatione vobis facta presentium computandos debeant se ab exactione nostre Mute ibidem efficaciter abstinere cum eos totaliter duximus revocandos. Alioquin dicto elapso termino ad exactionem dictarum penarum et ad impositionem ipsius interdicti et ad graviora alia contra vos procedemus prout vestra exegerit inobedientia et contemptus. Harum sub nostri impressione sigilli testimonio litterarum. Data in nostra Civitate Austrie die XXVI. Ianuarii anno Domini MCCCXCVII. Indictione V.

Registro Lettere 13 M C

1397 3 Febrajo Aquileja

Costruzione della chiesa di S Pietro oltre l'Isonzo

Antonius Dei gratia etc. Religioso fratri Iacobo de Cicona capellano Ricardo de Intt-vampne familiari et [illegible] de Marchpalcona fidelibus nostris dilectis salutem et gratiam nostram. De legalitatibus circumspectionibusque vestris plenam atque precipuam fiduciam obtinentes petendi, exigendi et recipiendi nostro nomine omnes et singulas pecunias quas [illegible] vetera quorumcumque existentes quocumque nomine censeantur [illegible] oblatas in [illegible] et pro constructione seu [illegible] de novo edificande in monte prope villam S. Petri ultra
[illegible] conatos [illegible] ex [illegible] aut alio quovis modo promissas ecclesie memorate vobis harum tenore committimus ac licentiam et auctoritatem tenore presentium concedimus plenariam facultatem; concedentes vobis etiam potestatem omnes et singulas personas tam ecclesiasticas quam seculares de dictis pecuniis habentes aut debitores auctoritate nostra sub pena et penis et censura ecclesiastica ad solvere [illegible] compellendi et generaliter omnia alia et singula que in premissis et circa premissa vobis opportuna videbuntur et necessaria quoquo modo etiam si talia forent que mandatum exigerent speciale intendentes quod ad nos spectat ipsas pecunias ad pias causas distribuere aut easdem distribuendas ordinare harum sub nostri impressione sigilli testimonio litterarum. Datum in nostra Civitate Aquileje die tertio Februarii anno Domini MCCCXCVII. indictione V^a^

Registro Lettere [illegible]

1397 5 Febraro Cividale

I beni confiscati ai Signori di Ragogna son dati in feudo a Tommaso di Spilimbergo

Antonius Dei gratia etc. Nobili viro Thomasio de Spegnimbergo capitaneo nostro Ragonee et Cadubrii salutem et sincere dilectionis affectum. Grata tue fidelitatis et probitatis obsequia que nobis ac nostre Aquilegiensi ecclesie impendisti et maxime in recuperatione et defensione et manuten-tione Castri et terre nostre Ragonee quas vir nequam et proditor Bartholomeus dictus Zottus de Ragonea cum suis consortibus rebellaverat et occupaverat [illegible] stipatus complicibus et sequacibus et que te speramus [illegible] in posterum prestiturum nos inducunt ut tibi red-damus in exhibitionibus munificentie et gratie beneficiis liberales. Quam ob rem volentes te nec immeritis favoribus prosequi [illegible] omnia et singula bona in quibuscumque consistentia et quali-buscumque nominibus censeantur sita in dicta Terra seu castro nostro Ragonee et eius territorio mobilia et immobilia que fuerunt dicti Bartholomei quoque tanquam bona proditoris ac rebellis et de proditione et rebellione [illegible] per sententiam de jure et [illegible] condempnati fuerunt et sunt nostre curie applicata et confiscata, et que Antonius [illegible] eius consortes rebelles et proditores in eisdem castro seu Terra nostra Ragonee et dicto eius territorio habebant et possidebant tempore perpetrationis [illegible] tibi tanquam benemerito [illegible] tenere concedimus et donamus in rectum et legale feudum investientes te juxta morem per [illegible] nostre [illegible] de eisdem mandantes [illegible] omnibus et singulis massariis, co-lonis laboratoribus, affictuariis et censuariis atque inquilinis dictorum bonorum sub [illegible] gratie nostre quod tibi per omnia respondeant de affictibus, juribus et redditibus dictorum bonorum per-petuo pariter et intendant tanquam vero domino seu feudatario eorundem bonorum. Harum sub nostri sigilli appensione litterarum. Datum in nostra Civitate Austrie die quinta Februarii MCCCXCVII Indictione quinta.

Registro libro pag.° 172 [illegible]

1397 18 Febbraio Aversa

Grazia concessa agli abitanti di Portogonaro

Antonius Dei gratia etc. Dilecto familiari nostro Capitaneo nostro s. VIII salutem et gratiam nostram. Supplicationibus nobis pro parte Communitatis Terre nostre Portusgonarii [illegible] porrectis humiliter inclinati, sumus contenti et volumus quod pro usu ipsius Terre nostre Portusgonarii omnia blada cujuscumque sint generis ad ipsam terram nostram libere conducantur, sed extrahantur ulterius juxta proclamationem per nos factam maxime videlicet frumentum, avena, milium pistum ~~faba~~, ~~ciceres~~ et suorum legumina vera que includi volumus in dicta generalitate bladi sicuti sunt faba, ciceres, faseola, pisella et similia sumus contenti quod [illegible] [illegible] pro libito cujuscumque portentur et extraportentur; sed volumus quod tam de blada quam de leguminibus supradictis ad ipsam terram [illegible] quovis modo portandis [illegible] bullettam recipiant, quod bullettam cum bladis supradictis ante aliquam aliam venditionem seu distributionem dictorum bladorum et leguminum nostro familiari dilecto Francisco [illegible] de Terra nostra [illegible] teneantur et debeant personaliter presentare et facta presentatione tunc blada vendere iidem possint et legumina similiter [illegible] voluerint aut extraportare prout eis melius libuerit et placebit, et contra premissa aut aliquid premissorum facientes amisisse intelligantur blada inter nos [illegible] dividenda juxta proclamationem supradictam per nos factam. Que omnia ut [illegible] nostram perveniant in [illegible] loci nostri s. VIII publice et alta voce personaliter facias proclamare ut nullus possit ignorantiam pretendere in premissis. Mandamus igitur [illegible] nostris Officialibus et subditis ne contra presentia aliquid audeant aut audeant attemptare sicut nostram gratiam diligunt et amorem, harum sub nostri sigilli impressione litterarum dictarum in nostra civitate Apulegie die XVIII Februarii anno Domini MCCCXCVII indictione V

Registro Lettere [illegible]

1397 15 marzo Aquileia

Feudo ministeriale riconfermato ad Antonio Ravali da Udine

Antonius Dei gratia etc. Notum facimus universis quod cum nostra nuper constitutus presencia dilectus fidelis noster Antonius q.m [illegible] de nostra Terra Utini habitans nobis cum instantia humiliter supplicavit quod cum bone memorie d. Marquardus Patriarcha dudum [illegible] nobis de dicti supradicti Antonii fidelem atque [illegible] servitorem [illegible] per eum dicto d. [illegible] et mansum dicti [illegible] del sach [illegible] in personis [illegible] superioris Utini nec etiam mansum bone memorie d. Iohannis Patriarcha ultimus predecessor noster sidem Antonio [illegible] de [illegible] concessit et ipsum de eo investivit dignaremur Antonium prefatum de manso huiusmodi more predecessorum nostrorum benignius investire. Nos autem [illegible] et singulis [illegible] dicte concessionis sibi facte per dictos predecessores nostros de manso prefato, considerantesque fidelitate dicti Antonii suis in hoc nobis supplicationibus inclinati nominatum Antonium pro se suisque heredibus legitimis ex se descendentibus utriusque sexus recipientem de supradicto manso cum omnibus et singulis iuribus et pertinentiis suis iure ministerii nostre presentibus investimus et tenore presentium investimus salvo semper iure nostro, nostre Aquilegensis Ecclesie et alterius cuiuscumque. Et [illegible] prefatus Antonius tunc in nostris manibus fidelitatis debite prestitit iuramentum quod fideles ministeriales quilibet domino suo prestare in talibus consuevit. Datum in nostro [illegible] Aquileie sub nostri appensione sigilli die quinto decimo martii anno Domini MCCCXCVII indictione V

Registro Caetani 15 m[illegible]

1397 27 Marzo Cividale

Ordine di fortificare i passi della Livenna

Antonius Dei gratia et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Nobilibus de Porcileis Wilelmino de Prata et Simoni Jacobi de Polcenicho comitibus nostris fidelibus dilectis salutem et gratiam nostram. Nobis [illegible] nostrum generale colloquium per nos in civitate nostra Austrie [illegible] [illegible] de [illegible] [illegible] gentium armigerarum que tam in Italia quam in Alemania fit ac presenti [illegible] et ne [illegible] quod in hac nostra Patria [illegible] posset [illegible] quedam excogitata fuimus ad provisiones aliquas faciendas cum per [illegible] [illegible] minus fierent [illegible] per [illegible] [illegible] [illegible] ad ejusdem Consilium super iisdem per ipsum Consilium extitit diffinitum precipue quod passus Livenne [illegible], ad quam fortificationem [illegible] [illegible] per [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] nominati et deputati fuistis et vos de voluntate fidelitate atque vestra plenam in [illegible] fiduciam [illegible] vobis harum tenore committimus quatenus circa fortificationem ipsorum passuum efficaciter intendatis [illegible] [illegible], requirendo omnes et singulos capitaneos [illegible] [illegible] [illegible] fideles nostros ab Capitaneatuum, Gastaldiarum et Nobilium [illegible] et subditis quibuscumque ultra Tulmentum [illegible] [illegible] [illegible] ipsius nostri Consilii deliberatione [illegible] mandando quatenus ad omnem vestram requisitionem ad fortificandum ipsos passus veniant et faciant prout melius vobis visum fuerit expedire et [illegible] [illegible], vobis harum tenore licentiam concedimus et liberam facultatem [illegible] premissa fideliter et diligenter exequenda taliter vos habentes quod si necesse fuerit de bona provisione ac diligentia vos commendare et merito valeamus. Harum sub nostri impressione sigilli testimonio litterarum. Data in nostra Civitate Austrie die vigesimo septimo martii anno Domini MCCCXCVII quinta indictione

[illegible] littera [illegible]

1397 31 marzo Cividale

Ordine di fortificar Portogruaro.

Antonius Dei et. Dilecto nobis Francisco de Perisso de Terra nostra Utini Capitaneo nostro Portusgruarii salutem et gratiam nostram. Quia omnino nostre intentionis existit quod Castrum nostrum dicte Terre nostre Portusgruarii quod multum indiget reparatione, reparetur et statim quod ipsa reparatio incipiatur, volumus et tibi mandamus presentibus quod pro pecuniis aut alio quovis modo meliori lignamina pro ipsa reparatione necessaria subito invenias et illidem conduci facias juxta tamen consilium et ordinationem tibi faciendam per Aloysium et Nicolussium de la Batta de Terra nostra Portusgruarii supradicta fideles nostros quos ad hec duximus specialiter deputandos, harum sub nostri impressione sigilli testimonio litterarum. Datum in nostra Civitate Austrie die ultimo martii anno Domini MCCCXCVII. Indictione V.

Registro Lettere B. M.

1397 19 Aprile Cividale

Muta di Udine

Antonius Dei gratia etc. Fideli nostro dilecto Mathiussio [illegible] de Terra nostre Utini salutem et gratiam nostram. De devotionis, fidelitatis et legalitatis tue industria plenam atque sinceram fiduciam obtinentes Mutam nostram Terre nostre Utini cum omnibus et singulis juribus et jurisdictionibus quibuscumque ad ipsam nostram Mutam quovis modo spectantibus et pertinentibus tibi harum tenore per unum annum integrum in festo S. Georgii venturo proxime inchoandum et finiendum ut supra dicimus plene atque penitus committendam et hoc pro precio viginti septem marcharum denariorum Aquilegensis monete cuius precii medietatem in prompta et parata pecunia et reliquam medietatem infra sex menses in principio ipsius termini inchoandos nobis debes solvere et teneris. Mandamus igitur universis et singulis quorum interest aut interesse poterit quomodolibet in futurum habentibus pro dicta Muta aliquid et aliqualiter solvere seu de aliquo respondere harum tenore districte quatenus anno predicto durante tibi in hiis omnibus que ad ipsius Mute officium et exactionem spectant et spectare noscuntur, parere et obedire efficaciter studeant et intendant. Alioquin penas et sententias quas tu tuleris in rebelles ratas habebimus atque gratas, faciemusque eas usque ad satisfactionem condignam auctore Domino inviolabiliter observari. Harum nostri impressione sigilli testimonio litterarum. Data in nostra Civitate Austrie anno Domini MCCCXCVII die XIX. Aprilis indictione V.

Registro Camer. 15 M.C.

1397 26 Aprile Cividale

Intervento degli Astanti nell'amministrazione della giustizia.

Nos Antonius Dei gratia etc. tenore presentium notum facimus universis nostras presentes litteras inspecturis quod in hac nostra Patria Foriiulii nostros ad lo-cum obtinere facimus, ordinavimus et creamus, videlicet Mareschallum et Vicarium in temporalibus generales, Potestates, Capitaneos et Gastaldiones tam in causis criminalibus quam civilibus et profanis quibuscumque secundum antiquas prefate nostre Patrie consuetudines scilicet per Astantes et non aliter unicuique postulatam et debitam habeant iustitiam ministrare. Cum etenim prefati nostri officiales vel ipsorum aliquis sedet pro tribunali ad ius reddendum petunt a circumstantibus in causa de qua questio vertitur, auditis hinc inde allegationibus Quid iuris? et tunc per ipsos Astantes sententiatur, et lata sententia per eos rata et grata habetur et inviolabiliter observatur, ac per dictos nostros Officiales executioni debite demandatur iuxta per ipsos Astantes traditam eis formam. In cuius rei testimonium presentes scribi iussimus et nostri sigilli impressione muniri. Datum in nostra Civitate Austrie die XXVI Aprilis anno Domini MCCCXCVII indictione V.

Registro lettere, I 141

1397 30 Aprile. Cividale

Gastaldia di S. Paolo

Antonius Dei gratia etc. Dilectis fidelibus nostris communitati et hominibus nostre Gastaldie S. Pauli salutem et gratiam nostram. Significamus vobis qualiter de fidelitate et discretionis industria et circumspectione nobilis de [illegible] vobis confidentes dictam prudentem virum principuam Guidonem nos Gastaldiam nostram S. Pauli predictam cum famulis juribus et jurisdictionibus quibuscumque ad ipsam nostram Gastaldiam quovis modo spectantibus et pertinentibus eidem Guidoni ad unum annum integrum et completum die vigesimo mensis marcii proxime venturi inchoandum tenore presentium duximus plene atque precipue committendam, et hoc pretio centum et viginti quinque ducatorum boni auri et justi ponderis cujus pretii medietatem per presentes fatemur habuisse et in prompta ac parata pecunia recepisse, et de ipsa medietate per nos ut premittitur sic recepta eidem Guidoni suisque heredibus plenam remissionem et quietationem plenariam atque perpetuam facimus per presentes reliquam vero medietatem sine ad vigesimum diem proxime venturos nobis debet solvere et tenetur. Fidelitatem igitur vestram harum tenore requirimus et hortamur vobis nec non universis et singulis eidem nostre Gastaldie quomodolibet subjectis seriose mandantes quatenus anno durante hujusmodi eidem Guidoni aut ejus vicegerenti quem deputaverit loco sui in hiis omnibus que ad ipsius nostre Gastaldie spectant officium parere et obedire efficaciter studeant et intendant alioquin penas et sententias quas ipse tulerit in rebelles ratas habebimus atque gratas, faciemusque eas usque ad satisfactionem condignam auctore Domino inviolabiliter observari. Harum sub nostri impressione sigilli testimonio literarum. Datum in nostra Civitate Austrie die ultimo Aprilis, anno Domini MCCCXCVII indictione V.

Registro Lettere B. M. A.

1397 30 Aprile Cividale

Capitaneato di S. Vito.

Antonius Dei gratia etc. nobili fideli nostro dilecto Rizardo q.m Guecelletti de Turre nostro S. Viti salutem et gratiam nostram. De nobilitatis fidelitatis solicitudinisque tuarum virtute plenam atque precipuam fiduciam obtinentes Capitaneatum nostrum S. Viti cum bona et fida custodia ipsius loci cum garitho iuribus et iurisdictionibus quibuscumque ad ipsum nostrum Capitaneatum quovis modo spectantibus et pertinentibus ad unum annum integrum et completum die primo Maii proximi inchoandum et ut sequitur finiendum duximus plene atque precipue committendum et hoc pro pretio trecentorum ducatorum boni auri et iusti ponderis cuius pretii nunc ducentos et viginti ducatos in prompta et parata pecunia solvere teneris et debes, residuum vero videlicet octuaginta ducatos hinc ad unum mensem venturum proximum solvere nobis debes. Mandamus igitur dilectis fidelibus nostris consilio, comunitati et hominibus dicti nostri loci S. Viti, nec non omnibus et singulis Massariis et laboratoribus affictuariis censuariis et aliis capitaneatus nostri S. Viti predicto et eidem Capitaneatui de aliquo respondere debentibus et habentibus aliquid dare aut solvere quovis modo et generaliter universis et singulis eidem Capitaneatui quovis modo subiectis harum tenore districte quatenus dicto unius anni tempore perdurante tunc inchoandi tibi aut tuo vices gerenti quem deputaveris loco tui in his omnibus que ad ipsius capitaneatus spectant officium parere efficaciter studeant et intendant de omnibus affictibus, redditibus, livellis usibus et proventibus ad ipsum capitaneatum spectantibus integraliter respondendo. Aliquam penas et sententias quas rite tulerit in rebelles ratas habebimus atque gratas faciemusque eas usque ad satisfactionem condignam auctore Domino inviolabiliter observari. Iuravisti namque nobis personas eidem nostro Capitaneatui subiectas et alios quoscumque ducere per laudum et sententias et eas contra earum antiquas consuetudines non gravare, castrumque nostrum S. Viti predictum ad honorem et statum nostrum et nostre Ecclesie tenere nobisque et gentibus nostris omni tempore apertum tenere, et ad nostram requisitionem nobis aut successori nostro seu quomolibet Sede vacante capitulo Aquilegiensi aut eius Vicedomino absque aliqua difficultate legaliter assignare, iuraque nostra et nostre Ecclesie in omnibus et per omnia

.bata servare, et ipsius capitaneatus officium bene et solicite exercere [illegible] sub nostri impressione sigilli testimonio litterarum. Datum in nostra Civitate Bachie anno Domini MCCCCXCVII die ultima Aprilis xv indictione

Registrata folio [illegible]

1397 30 Aprile Cividale

Rescritto generale del Patriarcato

Antonius Dei gratia etc. universis et singulis has nostras quietationis litteras inspecturis pateat evidenter quod cum a die quo in nostro fuimus Patriarchatu usque in hodiernum certas nostrarum pecuniarum quantitates receperimus et dari fecerimus nostro nomine et nostre Aquilegiensis Ecclesie venerabili et egregio decretorum Doctore Jacobo de Richardis de Arpino nostro in Spiritualibus Vicario generali et ipsas pro nobis et dicta Ecclesia pro parte pro nobis et dicta Ecclesia necessariis expendi et solvi fecerimus de expensis in dicto tempore factis per Commissarium nostrum ad hoc deputatum per quaternos ejusdem Jacobi bene visos, examinatos et calculatos, invenerimusque per calculationem et dilucidam apparentiam dicte rationis ipsum bene et debite expendisse omnes et singulas dictas pecuniarum quantitates per eum pro nobis, a nobis et nostro nomine et dicte Ecclesie receptas in prefato tempore et eundem annue residuum pecuniarum nobis integre restituisse, dico de dictis quantitatibus pecuniarum habitis per eum a nobis, pro nobis et nostro ac dicte Ecclesie nomine a quibuscumque personis quoque modo a dicta die quo nostrum intravimus Patriarchatum usque in hodiernum et etiam de omnibus aliis et singulis rebus per eum habitis de nostris ac dicte Ecclesie et generaliter de omni eo et toto quod a nobis, pro nobis et nostro nomine et ipsius Ecclesie habuisset et expendisset qualitercumque et qualitercumque in dicto tempore per nos, nostram Ecclesiam ac Successores nostros eidem Jacobo suisque heredibus finem, refutationem, quietationem et absolutionem liberam et perpetuam facimus ex presentes; et hoc quia fatemur et contentamur ipsum bene et debite expendisse omnes quantitates pecuniarum predictas, et residua restauraque restituenda nobis restituisse integre cum effectu ut per calculum dicte rationis sue redditum bene, solidum et mature visa et conclusa apparet. Et de predictis omnibus nobis et nostre Ecclesie fore a dicto die usque ad hodiernum integre et plenarie satisfactum, reddentes ipsum suosque heredes ex nunc quietum et absolutum, reddendo rationem iterum de predictis nobis aut Successoribus nostris aut alicui alieno nostro nomine successorum nostrorum et dicte Aquilegiensis Ecclesie, cum per

fuam rationem per eum redditam mature et solemniter ut prefertur appareat ac de nobis
dictaque curie plene et effectualiter satisfactum. Harum sub nostri appensione sigilli testimonio
litterarum. Datum in nostra civitate Austrie anno Domini MCCCXCVII die ultimo
mensis Aprilis Indictione V

Registrata littera [illegible]

07 2 Maggio Cividale

Gastaldia di Ayello.

Antonius Dei gratia etc. Vitecke fidelibus nostris Benevenuto ab Armis et Johanne de Marils de Terra nostra Utini salutem et gratiam nostram. De fidelitate et sollicitudinibus vestris plenam atque precipuam fiduciam obtinentes Gastaldiam nostram Ayelli cum gastaldie juribus et jurisdictionibus quibuscumque ad ipsam nostram Gastaldiam quovis modo spectantibus vobis harum tenore a die date presentium usque ad unum annum integrum et completum duximus plene atque precipue committendam et hoc pretio viginti marcharum denariorum nostre Aquilegensis monete cuius pretii medietatem statim in prompta et parata pecunia et reliquam medietatem infra sex menses proxime venturos nobis debetis solvere et tenemini. Mandamus igitur universis et singulis Decanis, juratis, massariis et colonis ceterisque hominibus et personis eidem Gastaldie nostre quomodolibet subjectis harum tenore quatenus anno durante hujusmodi vobis, aut vestro Vicegerenti quem deputaveritis loco vestri in hiis omnibus que ad ipsius nostre Gastaldie spectant officium parere et obedire efficaciter studeant et intendant: alioquin penas et sententias quas rite tuleritis in rebelles ratas habebimus atque gratas, faciemusque eas auctore Domino usque ad satisfactionem condignam inviolabiliter observari harum sub nostri impressione sigilli testimonio litterarum. Datum in nostro Patriarchali palatio nostre Civitatis Austrie die secundo maii, anno Domini MCCCXCVII indictione V.

Registro Lettere B. M. O

1397 5 maggio Cuisale

Ordine ai signori di Mawaco di consegnare in mano del Maresciallo Salmarcale Sanvelo da esse incarcerato per delitto di tradimento

Amedeus Dei gratia etc. Dilectis fidelibus nostris Baldassari eiusque consortibus de Mawaco salutem et gratiam nostram. Nuper ad nostram pervenit notitiam qualiter Jannelus Thostanius q.m Rodolfi Binbnauher familiaris tui Baldassari nuper et post in tractatu cum nonnullis suis complicibus de dando proditorie castrum Mavinci personasque vestras cum familia et rebus vestris omnibus in ipso castro quod nonnullis residuum nobis intimus displicere prefatum Jannetum vestris tenent carceribus mancipatum. Et quia concernimus non equum fore ut vos quos presens precipue tangit factum in hoc negotio pars et judices existatis fidelitati vestre mandamus, imponimus et plenarie hortamur affectu quatenus ipsum Jannetum ut de ipso in omnibus criminibus in hoc scelere debitum fiat justitie complementum ad sceleris perveniat in exemplum in manibus nobilis Tancredi Comitis de Mudiglano nostri generalis Marescalli efficaciter consignetis. Volumus etenim tenoreque presentium declaramus ut alicui vestro juri per ipsam resignationem in ipso in ullo aliquatenus non derogetur immo volumus omnia jura vestra per totum et in omnibus salvum fore harum cui nostri impressione sigilli testimonio litterarum. Data in castro Sancti Ambrosii die quinta mensis maii anno currente millesimo ...

Registro lettere 14 ...

1397 4 maggio Cividale

Gastaldia di Massa

Antonius Dei gratia etc. Nobili Fulcherio de Canali nobis dilecto salutem et gratiam nostram. De fidelitatis discretionisque tue virtute plenam atque precipuam fiduciam obtinentes Gastaldiam nostram Masse cum Castro, iuribus et iurisdictionibus suis quibuscumque ad ipsam nostram Gastaldiam quovismodo spectantibus et pertinentibus tibi a die date presentium usque ad unum annum integrum et completum duximus plene [illegible] tenore presentium committendam, et hoc pretio ducatorum quinquaginta boni auri et iusti ponderis quod totum pretium nobis statim in prompta et parata pecunia debes solvere et numerare. Mandantes igitur [illegible] universis et singulis hominibus et personis quibuscumque nostre Gastaldie quomodolibet subiectis harum tenore [illegible] anno durante [illegible] tibi aut tuo [illegible] quem deputaveris loco tui in hiis omnibus que ad predicte nostre Gastaldie spectant officium parere et obedire efficaciter studeant et intendant. Alioquin penas et sententias quas rite tuleris in rebelles ratas habebimus atque gratas [illegible] usque ad satisfactionem condignam inviolabiliter observari. [illegible] sub impressione sigilli [illegible] Datum [illegible] octavo mensis [illegible] Domini M CCC [illegible]

[illegible] B M C

1397 10 maggio Cividale

Capitaneato della Chiusa

Antonius Dei gratia etc. Familiari nostro dilecto Petro de Montemonacho salutem et gratiam nostram. De fidelitate et sollicitudine tue probitatis plenam et precipuam fiduciam obtinentes capitaneatum nostrum Clusae cum bona et fida custodia ipsius loci ac cum omnibus et singulis gratiis, iuribus et iurisdictionibus quibuscumque nominumque quocumque censeantur ad ipsum capitaneatum spectantibus et pertinentibus quovis modo tibi harum tenore ad nostrum beneplacitum duximus plene atque precipue committendum. Mandamus igitur universis et singulis loco eiusdem quovis modo subiectis et servitoribus atque tibi pro aliqua mutanti capitaneo, quatenus in omnibus que ad ipsius capitaneatus spectant officium parere et obedire tibi efficaciter studeant et intendant. Alioquin penas et sententias quas tu tuleris in rebelles ratas habebimus atque gratas faciemusque eas usque ad satisfactionem condignam inviolabiliter observari. Tu vero facias nobis personas eidem capitaneatui subiectas quovis modo et quascumque alias ducere per laudum et sententias easque contra earum antiquas consuetudines non gravare appellationesque ad nos interponendas admittere, eas vero licet que de iure fuerint admittenda, dictum locum ad honorem et statum nostre Ecclesie atque nostrum tenere et nobis et nostris gentibus semper tenere apertum, ipsumque finito nostro beneplacito resignare nobis et in nostris manibus aut cuiuscumque mandaverimus, ipsum nobis nostro nomine et Ecclesie nostre Aquilegiensis prefate: ipsumque capitaneatus officium in omnibus et per omnia bene et legaliter exercere. Harum sub nostri impressione sigilli testimonio litterarum. Datum in nostra Civitate Austrie anno Domini MCCCXCVII, die decimo maii, quinta indictione.

Registra Petrus Br. M. O

1397. 18. maggio Cividale

Capitaneato di Udine

Antonius Dei gratia etc. Nobilibus et prudentibus viris Consilio et Communi Terre nostre Utini nostris fidelibus dilectis salutem et gratiam nostram. Significamus vobis quod de prudentia et fidelitate dilecti fidelis nostri Iohannis de Fagagna civis vestri plenarie confidentes Capitaneatum nostrum Terre nostre Utini cum gavitto, juribus et jurisdictionibus quibuscumque ad ipsum nostrum Capitaneatum quovis modo spectantibus et pertinentibus eidem Iohanni usque ad voluntatis nostre beneplacitum tenore presentium duximus plene atque pure committendum. Fidelitatem igitur vestram tenore presentium requirimus vobis nec non universis et singulis eidem nostro Capitaneatui quomodolibet subjectis serioser mandantes quatenus beneplacito nostro durante huiusmodi eidem Iohanni, aut ejus vicesgerenti quem deputaverit loco sui in hiis omnibus que ad ipsius nostri Capitaneatus spectant officium parere et obedire studeatis ac studeant et intendant. Alioquin penas et sententias quas ille tulerit in rebelles ratas habebimus atque gratas faciemusque eas auctore Domino usque ad satisfactionem condignam inviolabiliter observari, harum sub nostri impressione sigilli testimonio litterarum. Datum in nostra Civitate Austrie die decimo octavo Maii anno Domini MCCCXCVII. Indictione V

Registro lettere fo. 111.8

1397 30 Maggio Cividale

Attestato di Antonio Malizia Carafa Marchese d'Istria

Antonius Dei gratia etc. universis et singulis presentes nostras testimoniales litteras inspecturis salutem in Domino sempiternam. Universitati vestre harum tenore esse volumus manifestum quod nobilis et egregius miles Antonius alias Malicia Carafa miles de Neapoli nostre Istrie Marchio nobis et Ecclesie nostre bene, legaliterque servivit faciendo semper solicite omne quod potuit in honorem et in comodum nostre Aquilegensis Ecclesie atque nostrum exhibendo se solicitum, fructuosum atque promptissimum ad ea perficienda omni attenta vigilia et amore unde tenemur et merito ipsum reddere omnibus commendatum ut legalem militem atque fidum harum sub nostri impressione sigilli testimonio literarum. Datum in nostra Civitate Austrie die penultimo Maii, V. Indictione anno Domini MCCCXCVII

Dal Registro lettere pag.a 61 B. M. C.

1397 4 Giugno [illegible]

Tommaso [illegible] capitano del [illegible] per [illegible] alcuni abitanti del [illegible] ed alcuni sudditi del [illegible] di Savoia

Nos [illegible] notum facimus universis nostras presentes litteras inspecturis [illegible] et semper [illegible] pro [illegible] per [illegible] Tomasi [illegible] [illegible] volentes [illegible], concorditer et separatim [illegible] Capitaneus [illegible] plenam [illegible] Tomasi [illegible] omnes et singulos [illegible] [illegible] parte ex una et [illegible] Comitis [illegible] parte [illegible] volentes [illegible] [illegible]

[illegible]

possa per nostro precetto subdito inviolabilmente osservarsi ha in sua realtà impressione si- gillo testimonio letterea Datum in nostra [illegible] Anchise die octavo [illegible] anno Domini MCCCXCV indictione V

sul Registro lettere pag.a 13 [illegible]

1397 16 Giugno Cividale

Commissione incaricata di comporre le differenze [illegible] coi [illegible] di [illegible] quanto coi conti di Polcenigo

Antonius Dei gratia etc. Nobili et circumspectis viris Chermino de [illegible] et Ricardo de Rosacio ac nostro in hoc [illegible] et [illegible] Canciello [illegible] nostro dilectis nostris carissimis salutem et gratiam: Cum dudum exorta [illegible] [questio]nis inter nos et Ecclesiam nostram ex una parte et nobiles fideles nostros Comites de Porcilia et [illegible] parte ex altera pretextu et occasione quorundam possessionum et territorii seu pratorum in pertinentiis Terre nostre Sacili, quarum quidem [illegible] partium pretendit [illegible] habere. Nec non de quadam alia discordia seu questione inter nos et Ecclesiam nostram parte ex una et inter nobiles et fideles nostros Comites de Pulcinico parte ex alia occasione etiam et pretextu quarundam aliarum possessionum et territorii in pertinentiis Terre nostre Sacili supradicte quas quidem questiones et discordias omnes cupientes ne inter eos possint graviora scandala exoriri [illegible] modo quo poterit concordia per vos aut judicio terminari, Idcirco de vestra circumspectione probitate et industria plenam fiduciam habentes vobis harum serie litterarum omnium et singularum questionum discordiarum litium et gravaminum examinationem visionem et decisionem per viam primo bone equitatis et concordie si poterit seu transactionis et amicabilis compositionis et tandem per terminationem et decisionem ipsarum per viam juris visis et examinatis juribus utriusque partium plenariam committimus atque damus facultatem volentes ut si vos tres omnes simul vacare et interesse non poteritis circa premissa, duo vestrum id per omnia facere possint quod simul omnes facere valeretis, harum sub nostri impressione sigilli testimonio litterarum. Datum in nostra Civitate Austrie die XVI Junii anno Domini MCCCXCVII indictione V.

Dal Registro [illegible] pag.ª 65. [illegible]

1397 16 giugno Cividale

Salvocondotto rilasciato ad Antonio Malizia Caraffa Marchese d'Istria onde presentandosi al Patriarca purghirsi se può dalle colpe appostegli

Antonius Dei gratia etc. Universis et singulis presentes nostras litteras inspecturis salutem in Domino et eidem nostris cum gratia nostra fidelibus. Supplicatum nobis est pro parte nobilis et strenui militis Antonii alias Malicie Caraffe de Neapoli nostri Istrie Marchionis quod cum sibi ipse presenserit aliqua contra eum infamie insurrexerint falsa et contra omne debitum honestatis tendentia honorem suum reddere denigratum et ipsum privare gratia nostra: intenditque ad conservandam celebrem famam sue egregie prosapie, et ad conservandam etiam militie gloriam que inter dignitates clarior est servanda, et fidelitatem atque legalitatem suas, ad extinguendum etiam linguas obloquentium quibus opprimerentur virtutes nisi ipsa veritas defensata claresceret; ad recuperandum etiam gratiam et amorem nostrum in quibus acquirendis totum se asserit vigilis incudasse, dignaremur eidem nostras litteras salvumque conductum impertiri ut ad nostram valeat presentiam accedere ad dictam purgandam infamiam quam contra eum asserit surrexisse, et ad reprimendam garrulorum loquacitates si qui sunt taliter qui honorem inviderent debitum et mendaces se suis fictionibus macularent. Que omnia sic dilucide declaratarum se servat quo tanto major nostra erit dilectio erga eum tantoque major honor sue nomini remanebit quanto experientia ipsum probatum reddet ut fornax purius reddere solet aurum. Nos igitur aptantes eundem se purgari infamia si qua incurrit, et a vestigiis suorum videatur minime declinare ut illum qui singulari dileximus affectione cui presens salvus conductus qui tamen a nobis non expediat sed ad evitanda scandala, et ut tutior sit in itinere casu quo sit quaesita tutela persone atque valeat se a quacumque infamia compurgari eidem concedimus litteram salvum conductum per nos, nostram Ecclesiam nostrum Marchionatum et omnes alios et singulos Officiales familiares, fideles et subditos ejusdem Ecclesie atque nostros ad nostram presentiam veniendi standi et discedendi cum omnibus suis sociis et familiaribus equestribus et pedestribus usque et eorum equis valisiis armis et rebus omnibus tam per

terram quam per aquam tute, libere et secure. Mandantes eisdem marescallo, officialibus, familiaribus, fidelibus et subditis nostris et Ecclesie nostre Aquilegiensis quatenus nullam eis-
dem in personis et rebus audeant inferre noxam seu molestiam in quantum nostram cupien-
dunt gratiam et amorem. Harum sub nostri impressione sigilli testimonio litterarum. Datum
in nostra civitate Austrie Die xvi Iunii, anno Domini MCCCXCVII, indictione V

Dal Registro lettere pag.a 65 B. M. S.

1397 21 Junii Salzburge

Antonius Dei gratia etc. Dilecto in Christo filio venerabili et Religioso fratri Nicolao Abbati in Obremburg salutem et gratiam nostram. Porrecta nobis supplicatio per dilectum nobis in Christo Wysentinum Plebanum s. Pangratii in Windisgratz nostrum Venerabilis Capellanum ac Archidiaconum nostrum [illegible] [illegible] ad verbum ut sequitur continebat.

Supplicat [illegible] [illegible] Paternitati vestre devotus et humilis Orator atque Capellanus Paternitatis vestre dictus Wisentinus Plebanus Ecclesie s. Pangratii in Windisgratz vestre Aquilegensis Diocesis quod cum quedam filialis Ecclesia s. Egidii videlicet que per unum milliare a dicta plebe sua matrice distat et que a [illegible] jam retroactis temporibus per Plebanum ipsius Plebis est [illegible] [illegible] tantum [illegible] [illegible] collapsa propter suam paupertatem quod verisimiliter in futurum [illegible] majorem ac etiam ipsa Ecclesia [illegible] ad presens tanta indigeat reparatione tectorum et aliis necessariis sibi ipseque Wisentinus propter [illegible] impositiones, taxationes et oppressiones ac [illegible] [illegible] alias collectandas et aliis [illegible] Sedis Apostolice faciendas et hucusque factas non possit propter suam paupertatem dicte Parochie et filialis subvenire [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ad hec et [illegible] [illegible] dicte Ecclesie Parochialis et filialis et eidem [illegible] necessaria ministrari dictam filialem ecclesiam s. Egidii cum omnibus suis juribus et pertinentiis, fructibus, redditibus et proventibus universis dicte parochiali ac matrici Ecclesie s. Pangratii unire et incorporare omni via modo jure et forma quibus melius de jure poterit cum omnibus et singulis clausulis opportunis etc.

Nos vero de premissis nullatenus informati volentes de veritate [illegible] in premissis clarius informari de tuisque fide prudentia ac industrie [illegible] plenam atque [illegible] fiduciam obtinentes tibi harum tenore committimus et mandamus quatenus de premissis omnibus in dicta supplicatione contentis diligentissime te informes et habita per te vera et diligenti informatione tunc referas nobis [illegible] tuis litteris tuo sigillo munitis de veritate predictorum distincte et particulariter nos informes ut per te de veritate informati possimus ulterius et salubrius super premissis omnibus providere harum sub nostri impressione sigilli testimonio litterarum Datum in castro nostro Sophenburgi die XXI Junii anno Domini MCCCXCVII Indictione V

Registro libro [illegible] M O

1397 21 Giugno Sofumbergo

Nuovo Altare nella Sacristia di S. Pancrazio in Windisgratz

Antonius Dei gratia etc. universis et singulis christi fidelibus ad quos nostre presentes littere pervenerint salutem in Domino sempiternam. Quum credimus procul dubio habere propitium et in futuro seculo gloriam promereri cum mentes fidelium ad pia caritatis opera per que eterne felicitatis regnum acquiritur devotis exhortationibus excitamus cupientes itaque unum altare de novo constructum in Sacristia de novo similiter edificata contigua ecclesie Sancte Radegundis in antiquo foro filiali parochialis ecclesie S. Pancratii in Windisgratz nostre Diocesis sub honore et vocabulo Sanctorum Andree et Blasii et Achatii et sociorum ejus a christi fidelibus visitetur et congruis honoribus veneretur omnibus vere penitentibus et confessis qui in festivitatibus dictorum sanctorum Andree et Blasii et Achatii ac sociorum ejus sub quorum vocabulo dictum altare constructum fore dignoscitur, nec non in solemnitatibus Nativitatis, Epiphanie Resurrectionis Domini nostri Jesu Christi, Pentecostes, Trinitatis, Corporis Christi, et in omnibus festivitatibus gloriosissime Virginis Marie, duodecim Apostolorum et Evangelistarum ac quatuor principalium Doctorum, Omnium Sanctorum Beatorum martyrum Laurentii et Stephani, Confessorum Martini et Nicolai, et Virginum Catharine et Barbare et Ursule cum sodalibus ac per octavas festivitatum ipsarum in quibus de statuto ecclesie celebrantur octave dictum altare devote visitaverint de omnipotentis Dei misericordia ac beatissimorum Petri et Pauli Apostolorum ac martyrum Hermagore et Fortunati Patronorum nostrorum meritis et intercessione confisi quinquaginta dies de injunctis eis penitentiis misericorditer in Domino relaxamus. Insuper omnibus et singulis Reverendis in Christo Patribus Archiepiscopis et Episcopis in et extra nostram provinciam ubilibet existentibus rite et canonice promotis omnibus et singulis dictum Altare devote visitantibus eorum et cuilibet ipsorum Indulgentias concedendi licentiam presentibus impartimur ac eis nostrum prebemus assensum pariterque consensum harum [illegible] appensione sigilli testimonio litterarum. Datum in castro nostro Sophumberghi die XXI iunii anno Domini MCCCXCVII. Indictione V

Registro lettere [illegible]

1396 11 Luglio

Chiesa di S. Martino presso Savorgnano

Antonius Dei gratia etc. universis Christi fidelibus presentes nostras litteras inspecturis salutem in Domino. Per providum et honestum presbiterum Lucam de Florentia Capellanum nostrum dilectum ac Vicarium [illegible] Marie de . . . nostre Aquilegiensis Diocesis supplicatio nobis porrecta effectualiter continebat quod cum Ecclesia Parrochialis Sancti Martini sita prope Savorgnanum ejusque nostre Diocesis constructa sit, ejusque fructus penitusque ejusdem vires propter guerras adeo sint extenuata quod sine aliorum fidelium adjumento Ecclesia et Tecta ipsa reparari nequeat nec sublevari ad fidelium devotionem augendam et ad reverentiam S. Martini ipsius Ecclesie Patroni omnibus ipsorum manus pro reparatione ejusdem porrigentibus adjutrices et visitantibus eandem Ecclesiam in festivitatibus Nativitatis Resurrectionis et Ascensionis Dominice ac Pentecostes et in festivitatibus Assumptionis Nativitatis et Conceptionis Beate Marie Virginis et Beati Martini Patroni ejusdem certum dies indulgentiarum de injunctis sibi penitentiis de nostra benignitate solita concedere dignaremur. Nos itaque attendentes devotas supplicationes hujusmodi justas fore et quod ad dissolvendum vincula delictorum inter remedia precipua que nobis attulerat humanis gratias Reparatoris penitentie lamentationes aliaque pietatis opera que lavant abstergunt et abolent maculas criminum quibus humana fragilitas [illegible] sordidatur per appetitum et [illegible] dignoscuntur [illegible] devotionem et [illegible] intentionem [illegible] Ecclesiam [illegible] fidelium [illegible] salutem propter [illegible] et expensis qui pro reparatione ejusdem Ecclesie manus quomodolibet porrexerint adjutrices in festo S. Martini in cujus honore dicta Ecclesia extitit edificata necnon in festivitatibus Nativitatis, Resurrectionis Ascensionis Domini nostri Jesu Christi et Pentecostes, ac etiam in festivitatibus Assumptionis Nativitatis et Conceptionis Beate Marie Virginis ipsam Ecclesiam visitaverint atque etiam si pro paramentis, ornamentis, luminaribus seu eidem Ecclesie aliter opportunis eis a Deo datis porrexerint adjumentum de omnipotentis Dei misericordia, et Be-

gloriosissimeque eius Genitricis Marie, beatorum Apostolorum Petri et Pauli ac martirum Hermagore et Fortunati nostre Aquilegiensis Ecclesie patronorum, omniumque sanctorum et sanctarum Dei meritis et intercessione confisi eisdem pro vice qualibet de iniunctis eis penitentiis in Domino centum dies relaxamus. Harum sub nostri appensione sigilli testimonio litterarum. Anno Domini MCCXCVI indictione quarta.

Registrata Littera I. M. O

1347 20 Luglio S. Vito.

Marchesato d'Istria

Antonius Dei gratia etc. dilecto fideli nostro Bernardo de Burgo Pontis de nostra civitate Utini salutem et gratiam nostram. De experte fidelitatis, prudentie et discretionis tue industria plenam atque precipuam fiduciam obtinentes Marchionatum nostrum Istrie cum gastaldiis, affictibus, iuribus et iurisdictionibus quibuscumque ad ipsum Marchionatum nostrum quovis modo spectantibus et pertinentibus tibi harum tenore a die prima mensis Augusti proxime venturi usque ad unum annum tunc immediate sequentem duximus plene atque precipue committendum, et hoc pro pretio quadringentorum ducatorum boni auri et iusti ponderis, cuius pretii ducentos et quinquaginta ducatos nobis statim in prompta et parata pecunia et reliquos centum et quinquaginta ducatos infra duos menses proximos venturos nobis debes solvere et teneris. Fidelitatem igitur dilectorum fidelium nostrorum totius universitatis civitatis nostre Istrie requirimus, eis nec non universis et singulis aliis eidem nostro Marchionatui quomodolibet subjectis harum tenore seriose mandantes quatenus anno durante huiusmodi tibi aut tuo vicegerenti quem deputaveris loco tui in hiis omnibus que ad ipsum nostrum Marchionatum spectant officium parere et obedire efficaciter studeant et intendant. Alioquin penas et sententias quas rite tuleris in rebelles ratas habebimus atque gratas faciemusque eas auctore Domino usque ad satisfactionem condignam inviolabiliter observari. Promisisti namque nobis et [illegible] iuramento quod Castrum nostrum Petrapilose cuius custodiam fidem et curam tibi etiam committimus per presentes ad honorem et statum nostrum nostreque Aquilegiensis Ecclesie fideliter custodies et servabis, nobisque et gentibus nostris, aut quocumque modo, sede vacante, Capitulo Aquilegiensi aut eius vicedomino absque difficultate seu excusatione qualibet vel petitione expensarum seu alia causa quacumque libere et fideliter assignabis, iura etiam nostra et nostre Aquilegiensis Ecclesie supradicte ibidem illesa servabis, et personas eidem Marchionatui nostro subjectas contra earum antiquas consuetudines laudabiles non gravabis et ipsius Marchionatus nostri officium in omnibus et per omnia fideliter exercebis. Harum sub nostri appensione sigilli testimonio litterarum. Datum in loco nostro S. Viti die XX. Iulii anno Domini MCCCXLVII indictione XV.

Registro Patriarc. B. M. 6

1397 22 luglio Portogruaro

Podestà d'Aquileja

Antonius Dei gratia etc. Dilecto fideli nostro Johanni dicto Cucula de civitate nostra Aquilegensi salutem et gratiam nostram. De fidelitate et discretione tua plenam atque perceptam fiduciam obtinentes, Potestariam nostram Aquilegensem cum omnibus juribus et jurisdictionibus quibuscumque ad ipsam nostram Potestariam quovismodo pertinentibus et spectantibus ad tenore [illegible] a die data presentium ad annum integrum et completum duraturum plene atque perfecte committendam et hoc ... pretio ... quod totum pretium nobis debeas ... in prompta et parata pecunia ... solvere et tenere ... fidelitatem nostram ... et ... dicte civitatis nostre Aquilegie ac non ... et ... nostre Potestarie ... annum ... aut hoc ... parere ... efficaciter studeas et ... quas ... atque ... usque ad satisfactionem ... inviolabiliter observare. Harum sub nostri impressione sigilli testimonio litterarum. Datum in Terra nostra Portugruarii die XXII Julii anno Domini MCCCXCVII indictione V.

Registro Lettere [illegible]

30

1397. 22. Luglio Portogruaro

Muta d'Aquileja

1 Antonius Dei gratia etc. Dilecto fideli nostro Johanni ... de Civitate nostra Aquilegensi salutem et gratiam nostram. De fidelitate et legalitate tua plenam atque perfectam fiduciam obtinentes, Mutam nostram Civitatis nostre Aquilegie cum omnibus et jurisdictionibus quibuscumque ad ipsam Mutam nostram quovismodo spectantibus, a die data presentium usque ad unum annum proximum venturum integrum et completum duraturum plene atque perfecte committendam et hoc pretio viginti marcharum denariorum, quod totum pretium nobis statim in prompta et parata pecunia debes solvere et teneris. Mandamus igitur universis et singulis ... Mutam nostram quovismodo solvere debentibus, harum tenore ... anno durante ... Johanni ... quem deputavimus ... in his omnibus que ad ipsam Mutam nostram spectant officium.

cium parere, respondere et obedire procurent aliquin penas et sententias quas ille tulerit in rebelles ratas habebimus atque gratas faciemusque eas auctore Domino usque ad satisfactionem condignam inviolabiliter observari, harum sub nostri impressione sigilli testimonio litterarum. Data in Terra nostra [illegible] die XX Julii anno Domini MCCXCII Indictione V

Registro litterarum B [illegible]

1397 25 Luglio Castagnare

Licenza di portar l'armi concessa agli abitanti dei Casali di Gaeta e di Sarilena

Antonius Rex gratia dei Tenare praesentium nomine tui, castellis massariis, comitatibus et subditis nostris omnibus Casalium Gaeta et Sarilena concedimus ut arma aliorumque lacrum etiam de territorio ipsorum pro propria defensione libere portare possint absque defensione ac obstaculo contradictione seu poena aliqua mandato in contrarium facto aut ... per Ruggerofaldronem quovis modo, et de hoc etiam licentiam atque ad nostrum beneplacitum impartimur harum sub nostro sigillo testimonio litterarum. Datum in terra nostra Castagnare die XXV Iulii anno Domini MCCCXCVII indictione V

[illegible] l'Affitte [illegible]

1397 25. Luglio Portogruaro

Inquisizione ordinata a carico del Vicegastaldo e di alcuni abitanti di Tolmezzo.

Antonius Dei gratia etc. Nobili Tavarda Comiti de Mabglano marescallo nostro generali dilecto salutem et gratiam nostram. Ex frequentibus querelis nobis sepius inculcatis pro parte massariorum et subditorum nostrorum e Canalibus Gorti et Socleui nostre Contrate Carnee contra nonnullos homines de Terra nostra Tumetii de nonnullis gravibus iniuriis et offensis illatis prefatis massariis et subditis nostris per homines de Tumetio et maxime insequendo duos e Ambaxiatoribus de Gorto et Socleue prout fecerunt a nobis recedentes Danielem dictum de Gorto et Franciscum de Laucho capt... nihilominus quendam Leonardum de Fellrava et quendam alium de Plana nec non quod cum dicto Daniel unus ex Ambaxiatoribus prefatorum hominum Gorti et ... coram Gastaldione Tumetii, et ipse ad dictum ... coram ... apud Tumetium coram ipso Vicegastaldione ... quod ... dicti de Tumetio et ... Vicegastaldio magis attenderat idem ... contra dictum Danielem et alios de villis predictis processit contra ipsum Danielem ... et ... liberos ... Quare volumus et tibi committimus per presentes ... ad instantiam prefatorum conquerentium de Canalibus memoratis inquiras diligenter et publicam facias contra prefatos ... et alios de Tumetio et ... Vicegastaldionem ... culpabiles ... et ... pro eorundem conquerentium parte nobis ... expositum quod ... de Tumetio ... nostrum ... de Laucho habitatorem ... defendentem libere nostros prefato Vicegastaldione Tumetii ... iniuriose ... nostri subditi et ... Pascalum de Socleue, Jacobum de Ravejey, et Iohannem de Prezzo Ambaxatores eorum, et quod ipse Vicegastaldio de Tumetio contra iustitiam et ... nostrum ... dispendium et contemptum captivavit et tamquam latronem captivum duxit apud Tumetium Iohannutum de Laucho nullam habendo ad nos reverentiam et respectum quia ad nos fuerat per homines de Canalibus supradictis Ambaxiator ... Super his namque volumus et tenore presentium tibi committimus quatenus contra memoratos

delinquentes et de predictis excessibus et defectibus inquiras diligenter et examinatis que super hiis examinanda videris nobis referre studeas quidquid inveneris in talibus cau- tua eos faciens quod in premissis decreveris auctoritate nostra a prefatis partibus observari Testes autem qui fuerint nominati subtraxerint si se odio, gratia aut timore subtraxerint auc- toritate nostra prefata compellas veritati testimonium perhibere Datum in castro nostro Por- tusquavii die XXV iulii v indictione anno MCCCXCVII

Registrata littera A M C

1397 8 Agosto Sacile

Ristauro della Chiesa e Monastero della Follina

Antonius Dei gratia etc. Venerabili et Religioso filio nobis in Christo dilecto Iohanni de Aquila Abbati seu Priori Follinensi salutem in Domino. Multum nuper animo displicenter quod eciam Ecclesia S. Marie de Follina et domus ibidem Monasterii plus solito minantur ruinam, ad quorum reparationem ut ad nos spectat intendere cupientes, tuam dilectionem requirimus tibi sub excommunicationis pena severe mandantes quatenus infra tres dies a presentatione tibi facta presentium computandos coram nobis studeas personaliter comparere ad standum ordinationi nostre de dicta reparatione fienda alioquin adite [illegible] [illegible] pro reparatione prius [illegible] atque [illegible], nos intendimus de oportuno remedio providere tua contumacia non obstante. In cuius sub nostri impressione sigilli testimonio litteras. Datum in Terra nostra Sacili die VIII Augusti Anno domini MCCCXCVII Indictione V

Registro Lettere 13 III a

1397 12 Agosto Sacile

Ribellione degli abitanti di Murzana punita

Antonius Dei gratia etc. Dilecto fideli nostro Ulvescio de nostra Civitate Austrie salutem et gratiam nostram. Cum homines et universitas ville Murzane aliqua de iuribus enormia contra mandata nostra, et sepius requisiti per nos et nostrum marescallum ut a talibus recedere deberent, et hoc minime facere voluerunt continue in ipsorum perfidia perdurantes. Tandem ob puniendam ipsorum ~~perfidiam~~ protervitatem eidem dominum nostrum marescallum transmisimus qui eos puniret iuxta demerita. Ipsi vero eidem resistere temere molientes finaliter tamen idem marescallus noster ipsam villam per violentiam cepit et eam ad saccomannum totaliter posuit, preter tamen voluntatem et mandatum nostrum. Demum autem ipsi de Murzana ad nostram presentiam venientes veniam cum misericordia petierunt, quorum ut pius pater compatientes omnia eis ablata restitui mandavimus, vigore cuius mandati aliqui restituerunt, et aliqui non. Et cum ipsi de Murzana contra ipsos qui non restituerunt intendant procedere more ritus nostre Curie observato, nobis cum instantia supplicaverunt ut eis bonum iudicem deputare dignaremur coram quo petere possent predicta; quorum supplicationibus annuentes, et de tua fidelitate et discretione plenam fiduciam obtinentes tibi harum tenore causam et causas omnes et singulas quam aut quas ipsi de Murzana habent aut habere intendunt cum quibuscumque hominibus et personis occasione eis ablatorum bonorum cum dependentibus emergentibus et connexis earumque plene atque pre-ipue committendas, mandantes quatenus vocatis partibus et hiis qui inde causam et causas omnes et singulas huiusmodi cum dependentibus ~~et connexis~~ omnibus, ut prefertur, auctoritate nostra audias ac fine debito, servato tamen ritus nostre Curie more terminans et decidas faciens quod in premissis decreveris eadem auctoritate nostra a prefatis partibus inviolabiliter observari. Testes autem qui inde nominati extiterint si se gratia, odio aut timore subtraxerint auctoritate nostra prefata compellas veritati testimonium perhibere. Harum sub nostri impressione sigilli testimonio litterarum. Datum in Terra nostra Sacili die XII Augusti anno Domini MCCCXCVII Indictione V.

Registro lettere pag.ª 42 [illegible]

1397 14 Agosto Sacile

Capitaneato di Gemona

Antonius Dei gratia etc. Nobili Iohanni de Meduna nostro fideli dilecto salutem et gratiam. Nos de fidelitate circumspectione tua plenam atque praecipuam fiduciam obtinentes Capitaneatum nostrum Glemone nec non castri nostri ibidem terrae et fidelium custodiam cum gastaldia arcibus et jurisdictionibus quibuscumque ad ipsum Capitaneatum nostrum quomodolibet spectantibus et pertinentibus tibi a die date presentium usque ad unum annum tunc immediate sequentem integrum et completum ducimus plene atque praecipue tenore presentium committendos et hoc pro septuaginta ducatorum auri quod totum pretium per presentes a te fatemur habuisse et in computo et parata pecunia recepisse et tibi tuisque heredibus de dictis septuaginta ducatis sic ut premittitur per nos receptis finem et remissionem ac quietationem plenariam atque praecipuam facimus per presentes. Mandamus igitur dictis fidelibus nostris Consilio et Communi Terre nostre Glemone nec non universis et singulis Capitaneatus nostri predicti quatenus tibi modo et forma premissis durante dicto anno tibi vel tuo vicecapitaneo quem deputaveris loco tui in hiis omnibus que ad ipsius nostri Capitaneatus spectant officium parere et obedire efficaciter studeant et intendant aliquin penas et sententias quas rite tuleris vel tulleris ratas habebimus atque gratas, faciemusque eas auctore Domino usque ad satisfactionem condignam inviolabiliter observari. Promittis namque nobis et iurasti quod personas omnes eidem nostro Capitaneatui subiectas et alias quascumque duces rationabiliter per laudum et sententiam easque intra eorum antiquas et laudabiles consuetudines non gravabis Castrumque nostrum predictum ad honorem et statum nostrum nostreque Aquilegensis Ecclesie fideliter custodies et servabis nobisque et gentibus nostris omni tempore apertum tenebis, et in fine dicti anni nobis aut Successori nostro aut quomodocumque sede vacante Capitulo Aquilegensi vel eius Vicedomino absque difficultate qualibet assignabis, iuraque nostra et nostre Ecclesie memorate ibidem illibata servabis et ipsius Capitaneatus officium in omnibus et per omnia fideliter exercebis harum sub nostri appensione sigilli testimonio literarum. Datum in Terra nostra Sacili die XIV Augusti anno Domini MCCCXCVII Indictione V

Registro Sclavo 15 M. O

97 17 Agosto Sacile

Nicolò della Chiusa

Antonius Dei gratia etc. Dilectis fidelibus nostris Thomasio et Zanni de la villa de ... nostra Clemone et Stephano Vrubyl de Pertonio salutem et gratiam nostram. De fidelitatis devotionisque vestre virtute plenam atque precipuam fiduciam obtinentes mutam nostram Clusie que nunc exigitur in Venzono cum iuribus et iurisdictionibus quibuscumque ad ipsam mutam nostram quovis modo spectantibus et pertinentibus mero nostro motu et pro nobis exigendam et recipiendam a die date presentium usque ad beneplacitum nostrum vobis tenore presentium plene atque precipue committendam cum hoc quod de omnibus per vos de ipsa muta nostra receptis nobis Camerario et deputatis fidelem et diligentem reddere rationem et singula in nostras manus per vos exacta assignare et sic nobis in nostras manus tactis sacrosanctis scripturis fecistis iuramentum et promisistis. Mandantes igitur universis et singulis fidelibus et subditis nostris et nostre Aquilegensis Ecclesie ac aliis quibuscumque ad quos mutam nostram quovis modo solvere dicentibus quatenus vobis tanquam veris ipsius mute nostre exactoribus isto nostro durante beneplacito in hiis omnibus que ad ipsius mute nostre officium spectant parere et obedire ac vestri respondere integre studeant et intendant. Mandantes pene et sententias quas rite tuleritis in rebelles ratas habebimus atque gratas facientes eas auctore Domino usque ad satisfactionem condignam inviolabiliter observari. Harum sub nostri impressione sigilli testimonio litterarum. Datum in Terra nostra Sacili die XVII mensis Augusti anno Domini MCCCXCVII Indictione V.

Registro Liber B. M. A. f. 80

1347 18. Agosto, Spilimbergo

Investitura feudale de Signori De Sabinis di Capodistria

Nos Bertrandus Dei gratia etc. Tenore presentium notum facimus universis quod in nostra constituti presentia Nobiles Sclavolinus qm. Surelini et Baldach qm. Iohannis nepos ipsius Sclavo-lini de Sabinis de Iustinopoli nobis pro se et nomine humiliter supplicarunt ut cum ipsi et progenitores eorum a Predecessoribus nostris nostraque Aquilegiensi Ecclesia jure recti et legalis feudi villas Sancti Sirici et Mugle cum decimis, juribus et pertinentiis earum et decimas vil-le Lestrichento sitas in partibus nostris Istrie diutius recognoverint, tenuerint et possederint, eosdem Sclavolinum et Baldach de prescriptis villis et decimis dicto jure recti et legalis feudi investire benignius et gratiosius dignaremur. Nos attendentes ipsorum Sclavolini et Baldach et suorum progenitorum grata obsequia nostris Predecessoribus et nostre Aquilegiensi Ecclesie hactenus impensa et que nobis impendi speramus Domino legaliter et fideliter in futurum etiam certorum Predecessorum nostrorum Patriarcharum decessorum confectis et ideo supplicationibus nobis per ipsos Sclavolinum et Baldach porrectis humilibus tanquam in hac parte justis et rationabilibus inclinati, prefatos Sclavolinum et Bal-dach coram nobis flexis genibus existentes et pro se et eorum heredibus recipientes de pre-scriptis villis, et decimis dicto jure recti et legalis feudi per fimbriam nostre tunice inve-stivimus et tenore presentium investimus, salvoque semper jure nostro, nostre Aquile-giensis Ecclesie et alterius cujuscumque, ita tamen quod prefati Sclavolinus et Baldach et heredes ipsorum pro bonis feudalibus hujusmodi nobis et Successoribus nostris quando neces-se fuerit pro defensione et conservatione dicte nostre Ecclesie et suorum jurium cum uno equite in partibus Istrie sicut alii vassalli et fideles illarum partium et dicte nostre Eccle-sie armigeri seu galeati quandocumque requisiti fuerint servire debeant et teneantur. Ibidemque statim ipsi Sclavolinus et Baldach pro se et eorum heredibus in nostris manibus fidelitatis ju-ramentum prestiterunt quod fidelis vassallus quilibet Domino suo prestare in talibus con-sueuit et alterius juraverunt ad Sancta Dei Evangelia pro se et nomine antedicto quod in dictis villis aut in fortalitiis earum si in futurum fierent, non recipient nec intra se permittent aliquos predones, fures seu derobatores aut aliquas personas in gratia nostra

aut dicte nostre Ecclesie non existentes, sed dictas villas et [illegible] eorum [illegible] et [illegible] nostris omni tempore tam pacis quam guerre aperiant, atque villas et [illegible] [illegible] teneant et conservabunt ad honorem et statum nostrum et Ecclesie nostre supradicte [illegible] si [illegible] [illegible] aut premissis modo aliquo contravenerint indignationem nostram [illegible] nostre [illegible] [illegible] se noverint futuris temporibus incursuros, harum sub nostri appensione sigilli testimonio litterarum Datum in Terra nostra [illegible] die XVIII Augusti anno Domini [illegible] indictione V.

[illegible] Dei gratia [illegible] [illegible] [illegible] de [illegible] [illegible] [illegible] nostre [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] salutem et gratiam nostram Cum alias Antonius Malitta tunc noster [illegible] [illegible] propria auctoritate imo potius temeritate [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] nostros [illegible] et Baldach [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] ipsorum [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] in fundum [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] quam nostris [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], nulla causa subsistente legitima [illegible] [illegible], volumus et tibi mandamus presentibus [illegible] quatenus visis presentibus ipsos [illegible] et Baldach tanquam [illegible] ipsa [illegible] et [illegible] [illegible], ad ipsorum [illegible] [illegible], dictarum villarum et decimarum [illegible] et [illegible], ac [illegible] de cetero et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Ecclesie nostre [illegible] de [illegible], redditibus decimis, [illegible] et pertinentiis ipsarum villarum [illegible] [illegible] [illegible] harum [illegible] nostri impressione sigilli testimonio litterarum Datum in Terra nostra [illegible] die XVIII Augusti anno Domini [illegible] indictione V.

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

1397 18 Agosto Sacile

Feudo ministeriale confermato ad Antonio e Giovanni di S. Paolo

Nos Antonius Dei gratia etc. Tenore presentium notum facimus universis nostras presentes litteras inspecturis quod in nostra presentia constitutus discretus ministerialis noster Antonius q. Zanini Cavalini de loco nostro S. Pauli valens pro se et Iohanne fratre suo nobis [illegible] supplicavit ut cum ipse, et dictus frater suus et progenitores ipsorum a predecessoribus nostris [illegible] Aquilegiensi Ecclesia [illegible] habuerint, tenuerint et possederint bona infrascripta jure feudi ministerialis faciendi panem, eundem pro se et dicto fratre suo [illegible] de bonis [illegible] jure [illegible] investire benignius et gratiosius dignaremur. Nos ipsius Antonii [illegible] nihilominus visis nihilominus ipsius et ipsorum fratrum juribus tanquam in hac parte justis et rationabilibus instructi, eundem Antonium coram nobis flexis genibus existentem et pro se et dicto fratre suo, ipsorumque heredibus recipientem de ipsis bonis infrascriptis dicto jure ministerialis faciendi panem per fimbriam nostre vestis investimus et tenore presentium investimus, salvo semper jure nostro nostreque Aquilegiensis Ecclesie et alterius cuiuscumque, cum hoc tamen quod ipsi fratres reintegrare debeant feudum [illegible] videlicet [illegible] unum vocatum La Spinada que spectat ad ipsum feudum, tentum per Salvistum et Richobonum de dicto loco S. Pauli, et sic in nostris manibus [illegible] promiserunt, ac recuperande casale ullum quod tentum per Zanulinum. Quibus sic peractis tunc idem Antonius pro se et dicto fratre suo in nostris manibus fidelitatis debite prestitit juramentum quod fidelis ministerialis quilibet domino suo prestare in talibus consuevit. Bona autem de quibus supra fit mentio sunt hec videlicet quinque jugera terre cum duobus casalibus positis in dicto loco S. Pauli juxta suos confines [illegible] sub nostri impressione sigilli testimonio litterarum. Datum in Terra nostra Sacili die xviii Augusti anno Domini mccclxxxxvii Indictione v.

Registro Latino pag. 85. A. M. C.

1397. 22. Agosto Sacile

I Canonici di S. Pietro di Carnia son chiamati a render conto della loro insubordinazione.

Antonius Dei gratia etc. Dilectis nobis in Christo Canonicis et Capitulo Ecclesie S. Petri de Carnea salutem et gratiam nostram. Meminimus vobis alias nostris litteris sub excommunicationis pena seriose mandasse ut dilecto in Christo filio Bartolameo de Salamenga Canonico Aquilegiensi, Capellano nostro vestroque concanonico et confratri tuo et de presenti in nostris servitiis constituto non obstante quodam asserto per vos statuto pulcido et termini de residentia providere efficaciter deberetis: vos vero mandatum nostrum huiusmodi in contemptum ducentes premissa facere minime curastis ipsam excommunicationem contumaciter incurrendo. Quare vos et vestrum singulos monemus requirimus et citamus vobis serio mandantes quatenus infra tres dies a presentatione vobis facta presentium computandos coram nobis comparere legitime studeatis ad allegandum et dicendum causam seu causas legitimam seu legitimas propter quam seu quas contra vos ad denunciationem ipsius sententie excommunicationis procedere nullatenus debeamus. Alioquin dicto elapso termino si non comparueritis ad ipsius sententie excommunicationis denunciationem et alia graviora contra vos prout iuris procedemus vestra contumacia non obstante, nomine sub nostri sigilli impressione librarum. Datum in Terra nostra Sacili die XXII Augusti anno Domini MCCCXCVII indictione V

Registro lettere pag.ª 83 B M U

1397 1° Settembre Sacile

Si ordina al Vescovo di Pola d'intimare al comune di Albona di dover rimettere in potere del Patriarca i falsificatori di un testamento

Antonius Dei gratia etc. venerabili in Christo fratri eadem gratia Polensi episcopo suffraganeo nostro salutem [illegible]. Cum Zanvica de Terra nostra Albone [illegible] prout percepimus contra honorem et statum nostrum et Ecclesie nostre [illegible] deliquerit [illegible] et [illegible] mandata nostra spernendo tanquam rebellis ac [illegible] contemptor et in personam et bona Johanne pupille filie et heredis q. Thomasii de Terra nostra [illegible] de [illegible] et contra juris debitum detinere [illegible] quendam Georgium [illegible] notarium de Albona predicta ad falsificandum testamentum dicti q. Thomasii seduxerit. Nos [illegible] [illegible] volentes [illegible] pupille indempnitati providere salubriter cupientes judicibus Consilio et Communitati dicte Terre nostre Albone per alias nostras litteras sub tenore [illegible] damus strictius in mandatis ut ipsum [illegible] ad dandum et consignandum eandem pupillam cum omnibus bonis suis mobilibus et immobilibus ac [illegible] in manibus potestate et gubernatione Bartholomei q. [illegible] de Utino tutoris sui compellant; et nihilominus predictos Zanvicam et Georgium personaliter de hac re [illegible] ad nostram presentiam transmittere studeant et procurent ut ipsos de excessibus hujusmodi punire aut absolvere prout juris ordo dictaverit valeamus. Quapropter [illegible] si [illegible] prefati judices, Consilium et Communitas Terre nostre predicte de Albona in predictorum mandatorum nostrorum executione [illegible] negligentes fuerint aut remissi fraternitatem vestram tenore presentium in Domino requirimus et hortamur ac eidem in quantum possumus ne justitia deficiat in hoc, sub pena ingressus Ecclesie mandamus quatenus infra [illegible] dies a presentatione vobis facta presentium computandos dictam Communitatem nostram Albone ad premissa exequenda et effectualiter adimplenda per censuram Ecclesiasticam compellatis Terram et ipsam Ecclesiam interdicto Ecclesiastico supponendo ne de sui valeat pertinacia et inobedientia gloriari. Datum in Castro nostro Sacili die primo Septembris, anno Domini MCCCLXXXXVII. Indictione V

Registro Lettere pag. 45, 46 [illegible]

1397 3 Settembre [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

1397 6 Settembre Sacile

vari abitanti di Tolmezzo vengon chiamati a render conto dei maltrattamenti da essi usati a diversi abitanti de Canali di Gorto e di Socchieve

Antonius Dei gratia etc. Dilectis fidelibus nostris Petro Candidi Brunetto, Iohanni a Clauda, Iohanni Busari Pavussio notario, Iohanni Rosardi, Iacobo Pavussii, Petro Gucetti, Nicolao notario q. Liussii Guarnerio Pozzani, Iohanni Mattig Abraha et Iohanni a Monacha omnibus de Terra nostra Tumetii et Iacobo nepoti q.m Francisci de Caniva et Philippo pellipario de eadem terra salutem et gratiam nostram. Ex querela noviter nobis facta per Ambaxiatores et Nuncios hominum et universitatis Canalium nostrorum Gorti et Socleviti nostre Contrate Carnee percepimus qualiter cum equis tui Petri Candidi et Brunetti vos Iohannes a Clauda Iohannes Busari Pavussii notarii, Iohannes Rosard Iacobi Pavussii, Petre Gucetti, Nicolae notari q.m Liussii, et Guarnerie Pozzo qui dacio spiritu ignoramus Danielem de Gorto et Franciscum de Laucho dictorum Canalium Gorti et Socleviti Ambaxiatores in villa nostra invaditis et persecuti estis partesque et hecha damnorum eos querendo fugistis et ipsorum equos violenter et hostiliter recepistis, Iacobum quoque de Invillino qui nostras portabat litteras lethaliter vulneravistis et alia etiam plura enormia commisistis. Itaque Pavussi quod est deterius ausu temerario contra mandata per proclamationem altam fieri fecisti quod sub pena furcarum quilibet habens dictos Ambaxiatores vel eorum alterum quem tibi presentare deberet ac si lotus illius contrate damnis eos. Vos vero Iohannes Mattie et Abraham in Canali nostro de Gorto Iacobum de Rausey et quendam alios ... auctoritate sine potius temeritate propria quantum vobis placuit verberastis et tu Iohannes a Monacha cum certis tuis satellitibus Pascalum Tramontinum de Socleviti crudeliter ob... verberasti. Vos quidam Iacobe nepos q.m Francisci de Caniva et Philippe Pellipar cum certorum vestrorum complicium comitiva Brunerium de Laucho et Leonardum de Agrons cepistis et eorum vulneravistis et alia plura et diversa enormia commisistis in non modicum vilipendium nostrum et jurisdictionis nostre in prejudicium et detrimentum. Quare cum tanta tamque gravia non possimus conniventibus oculis pertransire ad instantiam et ex querela dictorum canalium Gorti et Socleviti ac ex officio vos omnes et vestrum quolibet harum tenore monemus requirimus et citamus vobis nihilominus et cuilibet vestrum in solidum

dum sub pena quinquaginta librarum per quemlibet vestrum qui huiusmodi nostro mandato non paruerit irremissibiliter exigendarum quatenus sexta die a presentatione vobis et cuilibet vestrum facta presentium computanda coram nobis ubi tunc nos esse contingerit comparere personaliter studeatis ad faciendum debitam consignationem unam legitimam de commissis per vos excessibus supradictis ad audiendum quoque faciendum et recipiendum inde quod ordo dictaverit rationis Alioquin dicto termino elapso contra non comparentes ad exactionem ipsius pene et ad alia graviora prout ordo rationis exegerit procul dubio procedemus ipsorum contumacia seu inobedientia non obstante Has autem litteras nostri sigilli impressione munitas ad cautelam fecimus registrari ex quarum presentatione relatione nostri nuntii jurati in hac parte dabimus plenam fidem et ipsi [illegible] cuilibet vestrum mandamus nostre gratie sub obtentu quatenus presentes nostras litteras uni vestrum presentatas [illegible] nostro nuntio restituantur ut alias similiter eas valeat presentare Data in Terra nostra Saccili die sexta Septembris anno Domini Mcccxvii Indictione V

In dicta littera [illegible]

1397 7 Settembre Sauli

Per causa della peste non potendo tenersi l'ordinazione de Chierici si permette che l'ungessi fuori del [illegible]

Antonius Dei gratia etc. venerabili fratri in Christo magistro Bernardo episcopo [illegible] sacre Theologie Professori nostro in Pontificalibus Vicario generali salutem in Domino. Quia quidem undique in hac nostra Patria et precipue in nostra Civitate Agrigentina ubi continue volumus clericalos sacros ordines celebrari pestilentialis ingent morbi per maxime propter quod ipsos ordines male sine periculo et dispendio plurimorum in dicta nostra Civitate Agrigentina aut alibi in hac nostra Patria possunt celebrari, eo periculo quantum cum Deo possumus eluvare volentes vobis harum tenore dictos ordines clericales hiis quatuor temporibus proxime venturis semel tantum in [illegible] Allemanie ubi vobis melius videbitur et placuerit in Diocesi tamen nostra possitis tenere et celebrare et omnes clericos promovere quos post diligentem examinationem fore sufficientes decreveritis licentiam et auctoritatem tenore presentium concedimus et liberam facultatem harum sub nostri impressione sigilli testimonio litterarum. Datum in nostra Terra Sauli die VII. Septembris anno domini millesimo ccclxxxxvii indictione V.

Registro [illegible] pag. 89 A M C

1397 8 Settembre Sacile

Muta d' Cividale

[illegible] Dei gratia et Providus Officialis de nostra Civitate Austrie nostro fideli dilecto salutem et gratiam nostram. De fidelitate discretioneque tua videlicet plenarie [illegible] que principaliter [illegible] Mutam nostram nostre Civitatis Austrie cum juribus et jurisdictionibus quibuscumque ad ipsam [illegible] nostram quomodolibet spectantibus et pertinentibus a die secunda currentis mensis Septembris usque ad unum annum tunc immediate sequentem integrum et completum [illegible] plene atque [illegible] [illegible] pretio centum et decem ducatorum boni auri et justi ponderis [illegible] statim [illegible] prompta pecunia et parata et reliquam medietatem infra sex menses proximos venturos nobis debes solvere et tenenis. Mandamus igitur universis et singulis [illegible] et personis ipsam Civitatem nostram quomodolibet incolentibus harum [illegible] nove dilecto quatenus anno durante hujusmodi tibi et tuo vicegerenti quem deputaveris loco tui in his omnibus que ad ipsius nostre Mute spectant officium respondere integre ac parere et obedire procurent. Aliquin penas et sententias quas rite tuleris in rebelles ratas habebimus atque gratas, faciemusque eas auctore Domino usque ad satisfactionem condignam inviolabiliter observari, harum sub nostri impressione sigilli testimonio literarum.

Datum in Terra nostra Sacili die octavo Septembris anno Domini MCCCXCVII. Indic. V

Registro lettere pag. 49. B. M. C.

1397 10 Settembre Sauli

Muta della Chiara

Antonius Dei gratia etc. Nobili egregio et provido viris Ludovico militi et Cornelio de Corvilliis et Iacomello Marini de Venetiis mercatori nostris fidelibus dilectis salutem et gratiam nostram. De fidelitatis solicitudinisque vestre industria plenam atque precipuam fiduciam gerentes et experto, Mutam nostram Clare que eodem retroactis temporibus exigi consuevit et modo in terra nostra Vinzani exigitur cum omnibus et singulis juribus jurisdictionibus pertinentiis et comoditatibus ac redditibus universis ad ipsam Mutam nostram quovis modo spectantibus et pertinentibus ac que spectare et pertinere noscuntur seu consuetum aut de jure vobis harum tenore a die date presentium usque ad unum annum proxime venturum integrum et completum damus plene atque precipue committendam et hoc pretio duorum milium et septingentorum ducatorum boni auri et justi ponderis cuius pretii mille octingentos ducatos tibi Iacomello deffalcavimus quos a nobis facta tecum ratione et calculo diligenti usque ad presentem diem de omnibus nobis per te assignata habere restabas et sic per eundem modum dictos mille octingentos ducatos fatemur presentibus a te habuisse et integre recepisse, et de eis tibi Iacomello et tuis heredibus finem, remissionem et quitationem plenariam atque perpetuam facimus per presentes. Reliquos vero noningentos ducatos nobis statim in prompta et parata pecunia debetis solvere et tenemini. Mandamus igitur universis et singulis quorum interest aut interesse poterit quoque modo harum tenore districte quatenus anno durante hujusmodi vobis aut cui commiseritis de muta nostra prefata ejusque juribus, jurisdictionibus et comoditatibus universis studeant et debeant integre et efficaciter respondere: alioquin penas et sententias quas rite tuleritis in rebelles ratas habebimus atque gratas, faciemusque eas auctore Domino usque ad satisfactionem condignam inviolabiliter observari. Harum sub nostri appensione sigilli testimonio litterarum. Datum in terra nostra Sauli die decimo Septembris anno Domini MCCCLXXXXVII. indictione V.

Registro lettere pag.a 92. B. M. a

1397 10 settembre Sacile
Gastaldia di S. Stino.

Antonius Dei gratia etc. nobili viro Ferario Malipetro honorabili Venetiarum civi nostro Gastaldioni sancti Stini salutem et gratiam nostram. De nobilitate, prudentia et fidelitate tue industrie plenam atque precipuam fiduciam obtinentes, Gastaldiam nostram S. Stini cum gravitatibus, affictibus, emolumentis, juribus et jurisdictionibus quibuscumque que ad ipsam Gastaldiam nostram quovis modo spectantibus et pertinentibus Nos a die vigesimo mensis marcii proxime venturi usque ad duos annos tunc immediate sequentes integros et completos duximus plene atque precipue committendam et hoc pretio octuaginta ducatorum boni auri et justi ponderis annuatim quod totum pretium pro predictis duobus annis videlicet centum et sexaginta ducatos nobis statim in prompta et parata pecunia debes solvere et teneris. Mandamus igitur dilectis fidelibus nostris hominibus ac universitati loci nostri S. Stini ceterisque personis ipsi nostre Gastaldie subjectis quatenus modo tenore dictis duobus annis durantibus hujusmodi tibi aut tuo Vicegerenti ... deputaveris loco tui in hiis omnibus que ad ipsius nostre Gastaldie spectant officium pareant et obediant tanquam nobis efficaciter studeant et intendant: alioquin penas et sententias quas rite tuleris in rebelles ratas habebimus atque gratas, faciemusque eas auctore Domino usque ad satisfactionem condignam inviolabiliter observari. Harum sub nostri sigilli appensione testimonio litterarum. Datum in Terra nostra Sacili die decimo mensis Septembris anno Domini MCCCXCVII. Indictione V

Registro Lettere pag° 91 A. M. G.

1397 22 settembre Sacile

investitura feudale di Nassinguerra Gabrieli

In Christi nomine amen Anno nativitatis eiusdem millesimo trecentesimo nonagesimo septimo quinta indictione die vigesimo secundo septembris Actum Sacili [illegible] in castro Patriarchali in sala ipsius [illegible] Presentibus [illegible] [illegible] Ludovico milite comite de Porcillijs Tancredo comite de Martigliano suprascripti D. Patriarche Marescallo generali Thomasio de Spegnimbergo et [illegible] testibus et aliis in multitudine copiosa. Constitutus in presentia Reverendissimi in Christo Patris et Domini D. Antonii Dei gratia sancte sedis Aquilegiensis Patriarche dignissimi venerabilis et circumspectus vir D. Bartholomeus de Silanengo Aquilegiensis et Civitatensis Canonicus [illegible] dicti D. Patriarche vice et nomine providi [illegible] Nassinguerre quondam ser Guliermi de Gabrielis de Utino et pro ipso Nassinguerra eiusque heredibus humiliter supplicavit ut cum idem Nassinguerra a bone memorie D. Patriarcha Iohanne ultimo ipsius D. Patriarche predecessore habuerit, tenuerit et possederit ac possideat de presenti iure habitantie Terre Sacili unum mansum situm in villa Baredi [illegible] per Tonium et Paschalinum de ipsa villa eundem D. Bartholomeum nomine dicti Nassinguerre et suorum heredum de ipso manso dicto nomine investire benignius et gratiosius dignaretur. Qui D. Patriarcha vero et diligenter examinata dicti sui Predecessoris privilegio considerans prius supplicationem fore iustam et [illegible] eidem D. Bartholomei tanquam iuste et rationabili inclinatus eundem D. Bartholomeum [illegible] ex speciali gratia [illegible] et pro ipso Nassinguerra et suis heredibus recipientem [illegible] manso sito in villa Baredi dicto iure feudi Habitantie Terre Sacili per fimbriam sue tunice plenarie investivit salvo semper iure suo, suaeque Aquilegiensis Ecclesie et alterius cuiuscumque. Qui quidem D. Bartholomeus tunc nomine suprascripto in manibus dicti D. Patriarche fidelitatis debite prestitit iuramentum quod fidelis habitator et vassallus quilibet domino suo prestare in talibus consuevit

Et ego [illegible] natus q.m D. [illegible] de Susanis de Utino publicus imperiali auctoritate notarius et dicti D. Patriarche cancellarius et officialis predictis omnibus et singulis presens interfui et ea ac de mandato dicti D. Patriarche premissa omnia scripsi et fideliter publicavi meo hic signo et nomine apposito consueto in fidem et testimonium premissorum

Registro lettere pat.e 97 B M U

1397 23 Settembre Sacile

Ordine ai Gastaldi della Carnia di restituire le cose tolte agli abitanti di Canale di Gorto e di Socchieve

Antonius Dei gratia etc. Providis Christoforo Cornetti et Nicolao Canciolli de Terra nostra ultri nostris Gastaldionibus Carnee et Cedro Siesgregenti salutem et gratiam nostram. Meminimus vobis sepdere nostro gratis sub attente mandasse ut solite pro vidas per vos receptas Tergario, Nicolao, Wanghey de Veglans ex eo quod arma portaverint restituere deberetis et res Danielis Liavgii de Liargesi ... ipsa occasio ne sequestratis dissequestrare et contra Nicolaum de Agrons ipsa similiter ex causa nullatenus procedatis et equum Francisci Tagulini de Lancto receptum in villa de Invill. Uno cum omnibus aliis rebus receptis prefata occasione restituere et sequestratas dimitte re procuratoris causa qualibet procul mota. Vos vero predicta hactenus facere noluistis. Et quia residente contumacia crescere debet et pena, vobis harum tenore sub pena viginti quinque marcharum pro qualibet vestrum, dicta recepta omnia restitue re et sequestrata dissequestrare curetis, de cetero ex predicta portatione armorum nullum de Canalibus Gorti et Socleti molestando quia illud de licentia nostra fecerunt. Alioquin certificare vos volumus quod nostro generali marescallo mandavimus quod nisi premissa adimpleveritis cum effectu quod contra vos et vestrum quemlibet ad ~~...~~ tionem dicte pene procedat, et impenendum dirigendum ~~cum~~ ~~...~~ in Terris nostris majores prout nostri exegerit inobedientia et contemptus tenorem sub nostri impositione sigilli testimonio litterarum. Datum in Terra nostra Sacili die XXIII. Septembris anno Domini MCCCXCVII Indictione V.

Registro litterae pag. 92 ... 1 ...

1397 25. Settembre Sacile

Nos Antonius Dei gratia etc. Tenore presentium notum facimus universis quod pro parte providi fidelis nostri Evandrii de Brunaciis de Terra nostra Utini nobis noviter extitit humiliter supplicatum, ut cum alias commiserimus eidem notas Abbreviaturas et Prothocolla quondam Iohannis Nicolai olim Fantussii notarii de dicta Terra nostra Utini, ac ipsius Fantussii et quorumdam aliorum notariorum quorum Prothocolla eos aut eorum aliquem habuisse contigerit, ut de ipsa commissione aliis nostris litteris desuper confectis clare patet ipsasque notas et Prothocolla vigore ipsius nostre Commissionis penes se habuerit et possederit. Et ulterius ex certis et rationabilibus causis eum ad hoc moventibus, ius suum quod habuit vigore commissionis predicte in dictis notis et abreviaturis dilecto nobis Mattheo q. Iohannis notarii Nane de dicta Terra nostra Utini sponte pure et libere cesserit, eundem Mattheum de dictis notis abreviaturis et Prothocollis investire benignius et gratiosius dignaremur. Nos igitur eundem Mattheum a nostra presentia constitutum, examinari fecimus diligenter postquam ex examinatione eundem reperimus ad hoc sufficientem et propterea ipsius Evandrii supplicationibus tanquam iustis inclinati eidem Mattheo ipsas notas et prothocolla ac abreviaturas dictorum quondam Fantussii et Iohannis ac omnium aliorum Notariorum quorum Prothocolla eos aut aliquem eorum habuisse contigerit presens per eum fideliter publicabit nihil addendo aut minuendo quod sensum mutet aut variet intellectum concessimus et committimus per presentes et ipsum Mattheum coram nobis flexis genibus existentem per fimbriam nostre tunice plenarie investivimus de eisdem, ac eidem Mattheo auctoritatem et potestatem concedimus ipsas notas et prothocolla videndi et examinandi, ac auctoritate nostra illis quorum interest publicandi tociens quoties expediens fuerit aut necessaria. Harum sub nostri impressione sigilli testimonio [illegible]. Datum in Terra nostra Sacili die XXV mensis Septembris anno Domini MCCCXCVII indictione V

Registro Lettere pag. 49

1397 26 Settembre Sacile

Capitaneato e Muta di Monfalcone

Antonius Dei gratia etc. Dilectis fidelibus nostris Thomasio et Georgio fratribus de la Villa de Terra nostra Glemone salutem et gratiam nostram. Vestris fidelitatibus, legalitatibus et discretionibus nostris plenam atque precipuam fiduciam obtinentes Capitaneatum et Mutam nostras loci nostri Montisfalconis ac castri nostri ibidem bonam ac fidam custodiam cum gastaldia, juribus et jurisdictionibus quibuscumque ad Capitaneatum et Mutam nostras hujusmodi quovis modo spectantibus et pertinentibus vobis a die primo mensis octobris proxime venturo usque ad unum annum tunc immediate sequentem integrum et completum duximus plene atque precipue tenore presentium committendos et hoc pretio octingentorum Ducatorum boni auri et justi ponderis, cujus pretii quingentos quinquaginta Ducatos nobis statim in prompta et parata pecunia et reliquos ducentos et quinquaginta infra sex menses proxime venturos nobis debetis solvere et tenemini. Cum hac tamen conditione quod si generalis aut specialis guerra, quod absit, occurreret in hac Patria seu in locis circumvicinis aut inimicorum seu predonum insultus propter quos strata nostra Montisfalconis non curreret et per consequens muta non valeret tunc vos si nesciverimus vobis hoc significare teneamini, et facta notificatione et ita reperiretur esse vobis de dicta ultima paga secundum extimationem proborum duorum virorum electorum hinc inde, videlicet unum per nos et alium per vos pro rata temporis quo dicta strata non curreret, seu ipsa Muta exigi non potuerit debemus diffalcare et condignam facere recompensam. Mandamus igitur dilectis fidelibus nostris Consilio et Communi dicti nostri loci Montisfalconis nec non universis et singulis eidem nostro Capitaneatui quomodolibet subjectis harum tenore districte quatenus anno durante hujusmodi vobis et vestro Vicegerenti quem deputaveritis loco vestri in his omnibus que ad ipsarum Mute et Capitaneatus nostri spectant officia parere et obedire efficaciter studeant et intendant. Alioquin penas et sententias quas vos rite tuleritis in rebelles ratas habebimus atque gratas, faciemusque eas auctore Domino usque ad satisfactionem condignam inviolabiliter observari. Promisistis namque nobis ...

castrum nostrum prefatum ad honorem et statum nostrum et nostre Aquilegiensis Ecclesie custodietis fideliter et servabitis, nobisque et gentibus nostris omni tempore apertum tenebitis, et in fine dicti anni nobis seu nuncio nostro, aut modo quocumque sede vacante, Capitulo Aquilegiensi aut ejus Yconomo absque difficultate qualibet libere resignabitis; personasque citam Capitaneatui nostro subjectas et quascumque alias diretis rationabiliter per laudum et contentum, easque contra antiquas consuetudines non gravabitis. Appellationes ad Curiam nostram interponendas admittetis, illas videlicet que legitime fuerint admittende, juraque nostra et nostre Aquilegiensis Ecclesie eidem Militie servabitis et ipsorum Capitaneatus et Militie officia in omnibus et per omnia legaliter et fideliter exercebitis, harum sub nostri appensione sigilli testimonio litterarum. Datum in Terra nostra Sacili die XXVI septembris anno Domini MCCCXCVII. Indictione V

Registro litere pag. 99.100. B.M. ●

1397 3 ottobre Sacile

Agli abitanti di Antegna a proibire il pescare senza licenza del Capitano

Antonius Zeno etc. et consiliariis et hominibus ville Antegne salutem. Percepimus nuper quod aliqui vestrum ausu temerario et propria auctoritate vel potius temeritate piscari audent in aquis nostris absque licentia nostra et ideo vobis et cuilibet vestrum sub obtentu gratie nostre serio precipimus et mandamus quatenus de cetero nullus vestrum piscari audeat sine licentia nostra et capitanei nostri alioquin contra vos et ad exactionem penarum in talibus consuetarum procul dubio procedi mandabimus vestra non licentia non obstante. Datum in Terra nostra Sacili die tertio Octobris anno Domini millesimo ccclxxxxvii indictione V

Registro lettere pag. 17 B. M. C.

1397 3. Ottobre Sacile

Ordine al Capitano di Gemona di affittare e ridurre a cultura le terre incolte del di lui distretto

Antonius Dei gratia etc. Nobili Iohanni de Medune nostro Capitaneo Glemone fideli dilecto salutem et gratiam nostram. Cum ex debito nostri camerali officii teneamur pro parte possessiones excolari facere et inculta reducere ad culturam, percepimusque quod sub tibi commisso Capitaneatu Terre nostre Glemone et Artenee non nulle sint possessiones ad quarum affictationem alii ex tuis occupati negotiis intendere non valentes et de tua fidelitate ac discretione plenam in Domino fiduciam obtinentes tibi omnes et singulas possessiones nostras sub dicto Capitaneatu nostro Glemone et Artenee existentes pariter pro affictu debito et competenti ad annum et annos prout tibi melius visum fuerit expedire et pro nobis et Ecclesia nostra utilius locandi et affictandi auctoritate nostra licentiam et auctoritatem tenore presentium concedimus et liberam facultatem harum sub nostri impressione sigilli testimonio litterarum. Datum in Terra nostra Sacili die tertia octobris anno Domini MCCCXCVII Indictione V.

Regist. litter. pag.° 97 ... m.o

1397 11 ottobre Sacile

Capitanato del Cadore

Antonius Dei gratia etc. nobili Thomasio de Spegnimberga nostro Capitaneo Cadubrii fi-
deli dilecto salutem et gratiam nostram. Cum ex aliquibus arduis et necessariis causis et pre-
cipue pro solvendis certis expensis per te in Castro nostro Reganee de nostro mandato factis, de
quibus tibi in promptu solutionem non possumus facere ullo modo, et dignum sit quod
tuas habeas pecunias aut de eis saltem securus existas, decrevimus tibi Capitaneatum no-
strum Cadubrii pro uno anno vendere infrascriptum. Et de nobilitate, prudentia, expe-
rientia, legalitate et fidelitate tua, virtute plenam ac singularem confidentiam atque fidu-
ciam obtinentes, dictum Capitaneatum nostrum Cadubrii nec non castrorum nostrorum ibidem
Plebis videlicet et Botestagni bonam et fidam custodiam cum gradibus atque affictibus, red-
ditibus, censibus, iuribus et iurisdictionibus quibuscumque ad ipsum nostrum Capitaneatum quovis
modo spectantibus et pertinentibus, tibi a die vigesima mensis [illegible] proxime venturi usque
ad unum annum tunc immediate sequentem integrum et completum tenore presentium damus
plene atque precipue concedendos et hoc pretio septingentorum ducatorum boni auri et iusti pon-
deris cuius pretii sexcentos ducatos pro solutione integra dictarum expensarum tibi volumus
[illegible] tibi [illegible] reliquos vero centum ducatos nobis statim in prompto et parata pe[cunia]
[illegible] et [illegible]. Tali tamen pacto et conditione quod si ex guerra [illegible] nostro [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] non posset [illegible] pro [illegible]
[illegible] ad [illegible] [illegible] nos debemus pro [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
nostro consilio et [illegible] Contrate nostre Cadubrii nec non universis et
hoc [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] dilectis fidelibus singu-
lis eidem nostro Capitaneatui premissis subiectis harum tenore quatenus [illegible] durante [illegible] tibi
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] in omnibus que ad ipsius nostri Capitaneatus
spectant [illegible] parere et obedire efficaciter studeant et [illegible] et [illegible] [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] durante [illegible] parere
et efficaciter obedire alioquin penas et sententias quas rite tuleris in rebelles ratas ha-
bebimus atque gratas faciemusque eas auctore Domino usque ad satisfactionem condignam
inviolabiliter observari. Promisisti namque nobis [illegible] iuramento quod [illegible] eidem Capit.

tenebis nostros subjectos, et quascumque alias facies rationabiliter puniendum et sententiam exequi contra eorum antiquas et laudabiles consuetudines non gravando. Appellationes quoque ad nos et nostram Curiam interponendas admittes, eas videlicet que de iure fuerint admittende. De quibus nostra curia ad honorem statum et fidelitatem nostram et dicte nostre terre fideliter custodies et servabis nobisque et gentibus nostris omni tempore accepta tenebis et in fine dicti anni nobis aut cui mandaverimus seu quocumque modo sede vacante Capitulo Aquilegensi aut ejus Vicedomino fideliter absque difficultate qualibet assignabis, juraque nostra et nostre Aquilegiensis Ecclesie ibidem illibata servabis in omnibus et per omnia, et dicti nostri Capitaneatus officium fideliter et sollicite exercebis. In quorum sub nostri appensione sigilli testimonio. Datum in terra nostra Sacili die quarto Junii, anno Domini mcccxvii indictione V.

Registro Celtire ...

1397 12 Ottobre Sacile [illegible]

[illegible] feudo ministeriale concessa a Gisberto da Sacile [illegible]

[illegible]

[illegible] Antonius Dei gratia [illegible] facimus manifestum [illegible]

[illegible] litteras inspecturis quod cum ad notitiam [illegible] honesta Florus [illegible]

[illegible] vendutam de terra nostra [illegible] nec non Nicolaus et Christophorus ipsius Floris et

[illegible] filii domum [illegible] nostram et nostrae Ecclesiae feudum mi-

nisterii faciendi panem [illegible] nobis aut successoribus nostris seu nostrae Sed[is]

[illegible] ecclesiae capituli [illegible] tenebantur, vendiderant propter

quod merito exigente justitia inciderant in commissum legis et juris dicentis rem feudalem

domino irrequisito vendi non posse, et si secus factum fuerit venditorem cadere a jure

[illegible], et ipsum feudum venditum domino ut premittitur irrequisito devolvi ad dominum

feudi. Qua [illegible] venerabili et egregio decretorum [illegible] Jacobo de Arpino nostro in spi-

ritualibus vicario generali commisimus ut coram se nostro nomine citare deberet dictos

Florem, Nicolaum et Christophorum ad certam diem ad dicendum et allegandum causam seu

causas legitimam seu legitimas propter quam ex causis predictis non deberent declarari privati

dicta domo seu feudo ministerii, et ipsam domum ad nos et nostram Ecclesiam esse legitime

devolutam. Quibus per [illegible] nostrum vicarium et commissarium citatis coram eo confessi sunt

ad interrogationem judicialem et [illegible] vicarii et commissarii prelibati ipsam

domum feudum nostrum esse [illegible] ministerii et eandem sic ut premittitur vendidisse, [illegible]

[illegible] cujus confessionis [illegible] noster vicarius et commissarius per suam diffinitivam senten-

tiam decernit ipsos Florem [illegible] et Christophorum incidisse in commissum juris dic-

tae domus feudi ministerialis et pro tanto eosdem venditores ipso feudo ministerii fore

privatos et ipsum feudum ad nos et Ecclesiam nostram fuisse et esse legitime devolutum

prout in processu per dictum nostrum vicarium et commissarium facto, pleniora omnia latius con-

tinentur. [illegible] sic peractis nostram provinciam adiens dilectus fidelis noster Gisbertus quon-

dam Liberti de Cremona in dicta terra nostra Sacili habitans nobis cum instantia humilius

supplicavit ut sibi de gratia speciali dictam domum concederemus in feudum ministeriale et mini-

sterii prelibati et ipsum de dicta domo ipso jure ministerii faciendi panem quandocumque. Nos

et Successores nostri ad dictam Terram nostram Sacili applicuerimus seu applicuerint, ad ibidem

de eadem speciali gratia

morandum transeat, investire benigniter et gratiosius dignaremur. Nos vero considerantes puram

fidelitatem et prompta servitia que nobis et dicte nostre Aquilegiensi Ecclesie idem Gisbertus lega-

liter, fideliter et sollicite impendit et impendere per eum speramus dante Domino fidelius et ferventius

in futurum Volentesque nobis et ipsi nostre Ecclesie novum ministerialem acquirere et prop-

terea ipsius Gisberti supplicationibus dictis suis exigentibus meritis[,] annuentes in hac parte justis et

rationabilibus Inclinati eundem Gisbertum coram nobis flexis genibus assistentem et pro se suisque

heredibus recipientem de dicta domo inferius descripta dicto Jure feudi ministerii faciendo panem

per nos et Successores nostros ac vice et nomine nostre Aquilegiensis Ecclesie supradicta per fimbriam

nostre vestis investivimus et tenore presentium investimus, salvo semper jure nostro, nostreque Aqui-

legiensis Ecclesie et alterius cuiuscumque. Qui quidem Gisbertus tunc in nostris manibus fidelitatis pre-

stitit solitum juramentum quod fidelis ministerialis quilibet suo Domino prestare in talibus

consuevit, ac bene fideliter et sollicite facere ministerium prelibatum ut tenetur et debet.

Domus autem de qua supra fit mentio est in Terra Sacili sita, et infra istos situata con-

fines per faciem est via publica, retro murus communis, ab una parte domus heredum

quondam Corradini de Pavillons et domus Dandelis quondam filii Zanussii de Pavillons, et

ab alia parte via publica per quam itur ad molendinum filiorum quondam Benevenuti quon-

dam Bene, salvis confinibus verioribus. Harum autem nostri appensione sigilli testimonio littera-

rum. Datum in Terra nostra Sacili die XII octobris anno Domini MCCCXCVII indictione V.

Registro litterae pag. 155-106 B. M. A.

1397 28 Ottobre Sacile

Il Patriarca conferma l'unione della Gastaldia di Caneva e di Polcenigo a quella di Sacile

Nos Antonius Dei gratia etc Tenore presentium notum facimus universis et singulis hoc has presentes litteras inspecturis quod cum per bone memorie Dominus Bertrandum, ? ... et Io hannem olim Patriarchas Predecessores nostros attendentes puram fidelitatem et devotionis constan tiam dilectorum filiorum nostrorum Consilii, Communis et populi Terre nostre Sacili quam ips et eorum Antecessores nobis legaliter et fideliter continue impenderunt, volentes propterea eun dem augmentare Terram et eis gratiam facere specialem ut ad fidelitatem debitam se animo sentius fervenciter Gastaldia Canee et Polcenigi cum gastaldia juribus et jurisdictionibus quibuscumque que ad ipsam Gastaldiam quovis modo spectantibus et pertinentibus Capitaneatui et jurisdictioni ipsius Capitanei dicte Terre nostre Sacili perpetuo unita et incorporata fuerit, statuentes et volentes ut vigore dicte unionis et incorporationis ipsa Gastaldia seu homines et persone sub eadem existentes et que pro tempore fuerint per Capitaneum Sacili qui similiter pro tempore fuerit de cetero regerentur, et quod persone ipse de cetero veniant ad dictam Terram nostram Sacili ad jus reddendum et recipiendum ac coram eo in jure respondendum ac eidem Capitaneo in omnibus que justitiam concernunt predictam obedire debeant: quodque ipse Capitaneus de omni bus causis, questionibus et querelis personarum, bonorum et rerum dicte Gastaldie Canee et Polcenigi secundum statuta, consuetudines et jura dicte Terre nostre Sacili eodemque modo et forma quo servantur in causis hominum et districtualium de Sacilo videre habeat, co gnoscere et terminare; Ita quod in omnibus et per omnia fiant per dictum Capitaneum Sacili de personis ipsius Gastaldie et communicantes tanquam de civibus antiquis et districtualibus ipsius Terre Sacili, reditibus tamen ipsius Gastaldie Patriarchali camere reservatis etc. prout in pri vilegiis dictorum nostrorum Predecessorum per nos visis et inferius declaratur, latius continetur ... ; postque ipsius unionis et incorporationis facta fuerit nonnulla lis exorta inter dilectos filios no stros Consilium Communitatem et populum dicte Terre nostre Sacili ex una parte et nonnullas universitates dicte Gastaldie Canee et Polcenigi parte ex altera propter quam litem etc. tam ut ad pacem et bonam concordiam partes ipsas reducere possemus et optamus et non tantum ipsam sed etiam omnes fideles nostros alias discrepantes ut etiam teneamus ex

debito nobis pastoralis incumbenti officii videre utriusque partis jura volentes, ea sic
utrique parti mandaverimus ut sua jura coram nobis producerent per nos viden-
da et subtiliter examinanda, dictis de Sacilo petentibus ipsam unionem et omnia et sin-
gula superdicta sic confirmari, et predictis ~~[illegible]~~ de Castaldia dictam unionem revocari cum
instantia postulantibus. Tandem volentes ipse partes nostris parere mandatis utraque pars coram
nobis integre jura sua produxit, et nos juribus ipsis visis et diligentissime examinatis, habita
prius per nos matura et diligenti deliberatione et consilio, volentes ipsas partes ad pacem et uni-
tatem reducere dictam unionem et incorporationem sic ut premittitur per nostros predecessores fac-
tam ... quod Castaldia predicta Cavolani et Milani cum villis, juribus et jurisdictioni-
bus ad ipsam Castaldiam quovis modo spectantibus et pertinentibus Capitaneatui dicte Terre
nostre Sacili perpetuo sit unita et quod homines et persone ipsius Castaldie de presenti
existentes et qui pro tempore fuerint per Capitaneum dicte Terre nostre Sacili qui similiter
pro tempore fuerit regantur, et quod persone ipse ad jus reddendum et recipiendum ac
etiam petendum et respondendum civiliter in jure Sacilum coram ipso Capitaneo venire
teneantur et debeant, et eidem Capitaneo in hiis plenarie obedire, et ipse Capitaneus ip-
sos homines et personas ac causas et querelas eorum ac bona et res dicte Castaldie in om-
nibus et per omnia tractare debeat secundum statuta, consuetudines et jura dicte Terre nostre
Sacili, et ita in causis eorum ... ipsorum procedere sicut in causis hominum et dis-
trictualium dicte Terre Sacili ita quod super premissis omnibus fiat per dictum Capitaneum Sacili
de personis dicte Castaldie, et in eorum causis tanquam de vicinis antiquis et veris districtualibus
Terre Sacili supradicte omnibus modo, jure et forma quibus melius et efficatius possumus ratifi-
camus, approbamus ac in omnibus et per omnia tenore presentium confirmamus ultra pre-
missa nihilominus declarantes quod propter dictam unionem et incorporationem dicti homines
et persone dicte Castaldie Cavolani et Milani ad aliquam ~~faciendam~~ factionem, guardam, Schyrgnwaytam,
plovinam, angariam, impositam, collectam sive aliam quamcumque impositionem cujuscumque
conditionis existat ipsis de Sacilo faciendam minime teneantur, nec teneri eos volumus, ymo
per presentes tanquam hec minime ut prefertur facere debentes a premissis omnibus faction-
ibus, guardis, ploviis, angariis, impositis, collectis seu aliis impositionibus tenore presentium dic-
tos de Castaldia absolvimus et perpetuo liberamus in rerum quidem circumspectionis oculos ad illas

ted salutem et utilitatem diligenter convertere debemus ex quo salus, honor et quies et sta-
tus noster nostraeque Ecclesie et Patrie habilius surgere potest, ipsiusque turbatio et periclitatio pre-
dictorum quietis, honoris et status esse causa: considerantes igitur predictam nostram Terram Sa-
cili unam de clavibus nostre Patrie Forijulii fore, propter quod majore indiget diligentia
et custodia quia quod a pluribus concupitur facilius custoditur, volumus et mandamus quod
homines ville Gastaldie Cavilani venire ad Sacilum ad faciendas custodias de nocte uti huc usque
fecerunt, nec non debeant quando necesse erit pro utilitate predicte Terre Sacili plovica fa-
cere unum et plura ut alii homines Terre et sub districtu Sacili sunt consueti facere, quam
utilitatem et necessitatem cognoscendas per judicium Capitanei nostri nostrorumque Successorum
qui pro tempore erunt precipimus judicare; volentes ut tantum per ipsum Capitaneum aut per ali-
quem suum officialem aut familiarem cui hoc commiserit specialiter aut ejus Vicecapitaneum
tam ad dictam custam quam ad plovicum aut plovica facienda constringantur et non per
alium seu alios quovis modo harum sub nostri appensione sigilli testimonio litterarum
Datum in Terra nostra Sacili die XXVIII octobris, anno Domini MCCCXCVII indictione V

Registro lettere pag.a 108 109. [illegible]

1397 8 novembre Utino

Agli abitanti dei Canali di Gorto e di Socchieve, vien accordato il permesso di opporsi anche colla forza all'ingiuste pretensioni dei Gastaldi di Tolmezzo.

Antonius Dei gratia etc. Dilectis fidelibus nostris hominibus Canalium Gorti et Soclavi salutem et gratiam nostram. Cum per vestras nobis assignatas litteras, per negistros gastaldiones Carnee viderimus citari, subpignorari et multis aliis et diversis viis et modis ad iniquum molestari pro nostro non obtemperando quin potius ipsas contemnendo eo quod semel tantumodo [illegible] ultra [illegible] solidum et [illegible] ipsius [illegible] potestatis de qua vos fuistis sine diminutione absoluti [illegible] volentes vos in dicta absolutione manutenere et ipsorum Gastaldionum rebellionibus obviare, per presentes vobis et vestrum cuilibet concedimus quod dictorum Gastaldionum mandatis ratione predicta predicte cause non comparendi nec comparere teneamini, et in casu quo dicti Gastaldiones vel ipsorum aliquis aut ipsorum nuntius vestrum aliquem molestare aut pignorare vellet seu alio modo gravare occasione armorum portatorum et predictorum quod ipsis aut ipsorum alicui resistatis cum vestri fortiter defensionem [illegible] quod subpignorare vos non possint aut possit nullam penam inde incurrentes spiritualem aut temporalem; penas et sententias quascumque que ipsi Gastaldiones aut ipsorum aliquis contra vos aut vestrum aliquem protulerint ac ~~[illegible]~~ ferre possint per Iuratos Terre nostre Tulmeçii predicta de causa annullamus et nunc prout ex tunc irritamus volentes quod ulterius sint roboris aut momenti. In quorum testimonium presentes fieri jussimus nostri sigilli impressione munitas. Data in Terra nostra Utini die octavo Novembris anno Domini MCCCXCVII indictione V

Registro Lettere pag. 111. A. M. C.

51

1397 9 novembre Muglia

Gastaldia di [illegible]

Antonius Dei gratia etc. nobili et egregio militi Francisco de [illegible] nostro fideli dilecto salutem et gratiam nostram. De nobilitatis et sufficientie tue virtute plenam atque precipuam fiduciam obtinentes Gastaldiam nostram [illegible] cum [illegible] juribus et jurisdictionibus quibuscumque ad ipsam nostram Gastaldiam [illegible] modo spectantibus tibi a primo die mensis Novembris proxime preterito usque ad unum annum tunc immediate sequentem integrum et completum harum tenore damus plene atque [illegible] committendam, et pro pretio [illegible] marcharum denariorum quod tantum pretium [illegible] de gratia condonamus. Mandamus igitur universis et singulis Decanis, [illegible] ac omnibus et singulis hominibus et personis ipsi nostre Gastaldie quomodolibet subjectis harum tenore districte quatenus anno durante [illegible] tibi aut tuo vicegerenti quem deputaveris loco tuo in hiis omnibus que ad ipsum nostre Gastaldie spectant officium pareant et obediant efficaciter studeant et intendant alioquin penas et sententias quas tu [illegible] in rebelles rite [illegible] ratas habebimus atque gratas faciemusque eas auctore Domino usque ad satisfactionem condignam inviolabiliter observari harum sub nostri sigilli impressione [illegible]. Datum in Terra nostra Muglo die nona Novembris anno Domini MCCCXCVII indictione V

Reg. [illegible] pag. [illegible]

1397 10 Novembre [illegible]

Si raccomanda l'elemosina per l'Ospitale di S. Spirito

Antonius Dei gratia etc. Universis et singulis Abbatibus, Prioribus, Prepositis, Archidiaconis, Decanis, Plebanis, vicariis ac ceterarum ecclesiarum Rectoribus et capellanis ac eorum vicesgerentibus per nostram Civitatem et Diocesim Aquilegiensem constitutis ad quos presentes pervenerint salutem in Domino sempiternam. Circa pietatis opera vos non credimus difficiles inveniri ad que tenemini per vosmet ipsos verbo et exemplo invitare. Licet autem debeatis omnibus vere caritatis gratiam exhibere et pie eos preposito adiuvare dilectos tamen in Christo fratres nuncios Dom. [illegible] de [illegible] [illegible] de Burgo [illegible] et Stephanum de Burgo Hospitalis S. Spiritus in Saxia de urbe aut [illegible] in quo prestante Deo fiunt innumerabilia opera caritatis cum ad vos venerint aut alter ipsorum venerit ex parte Romane Ecclesie cuius familiares existunt et reverentiam Apostolice Sedis et nostram habere curetis specialiter [illegible] aut commendatum. Vos autem [illegible] mandatis Sedis Apostolice humiliter obedire sub pena excommunicationis vobis et vestrum singulis districte precipiendo mandamus quatenus negotium Hospitalis predicti recommendatum habentes eorum indulgentias per tres dies Dominicas successive et alias dies festivos occurrentes et amplius si necesse fuerit in Ecclesiis vestris coram populo vobis commisso et post Evangelium et ante elevationem Corporis Christi fideliter exponatis seu exponi faciatis et audire ea que dicti fratres nuncii dicere et proponere seu alter ipsorum voluerint aut voluerit coram vobis et populo iuxta suarum continentiam litterarum et elemosinas cum uno aut duobus parrochianis vestris in singulis Ecclesiis et parochiis vestris fideliter et solicite congregetis easdemque tradi et consignari faciatis omnia et singula bona dicti Hospitali ex testamento legata ita quod vestra caritas appareat per affectum. Elemosinas quas colligeritis ad dictum locum et personas deputatas assignetis prout dicti fratres nuncii vel eorum [illegible] aut ipsorum aliquis duxerit ordinandum, scientes quod omnibus benefactoribus Hospitalis predicti vere penitentibus et confessis a sancta Romana Ecclesia antedicta septima pars omnium peccatorum suorum in Domino relaxatur, de usuris vero et aliis rapinis et male ablatis et requisitis [iuxorum vel libertis] [illegible] ac de [illegible] deceptoribus votorum et viarum omnium Ierosolomitano dumtaxat excepto, de sacramentis falso modo factis et de penitentiis neglectis et [illegible] et [illegible]

canonicis putaverunt et de reddendo qui de consilio Prelatorum congrue satisfecerunt et de dampnis omissis et de peccatis omnibus quibus peccatores sunt confessi aut per negligentiam aut oblivionem omiserunt confiteri sunt veraciter absoluti Mandantes etiam quod populum vobis commissum ad eorum aut alicuius ipsorum requisitionem in unum congregari et convocari faciatis et tam mares quam feminas inducatis ut de bonis sibi a Deo collatis predictis fratribus nunciis seu alicui ipsorum cum veniant earum pauperibus pias elemosinas largiantur Nam a Sede Apostolica privilegia habent specialia prout ipsis privilegiis dictum continetur dummodo in prejudicium Terre Sancte aliquid tamen non attemptent Nos autem de Omnipotentis Dei misericordia et beatorum Petri et Pauli Apostolorum et martirum Mercurii et Justiniani Patronorum nostre predicte Ecclesie meritis et intercessione confisi, omnibus vere penitentibus et confessis qui eidem hospitali vel eius nunciis aut Nuntio supradictis pias fuerint elemosinas elargiti et manus porrexerint adjutrices, quadraginta dies de injunctis sibi penitentiis misericorditer relaxamus, presentibus post unum annum immediate sequentem minime valituris. Datum sub nostri impressione sigilli testimonio litterarum Datum in Terra nostra Magna die decimo Novembris anno Domini MCCCCXCVI. Ind. V.

Reg. dro catt.e pag. 110. [illegible]

1397 24 novembre Mug.°

Nobilis miles amice noster carissime pax [illegible] salutem. Recepimus litteras vestras qui-
bus intelleximus quod magnificus Dominus comes in Ortemburch habeat [illegible] ut decidere
differentias inter nostram Aquilegiensem Ecclesiam et vos ac servitores et subditos utrinque [illegible]
tamus et placet et eidem scribemus quod velit ipsas decisiones [illegible] et nobis [illegible] quod
in casu [illegible] ipse nollet stemus contenti quod Reverendus pater d. Episcopus [illegible]
[illegible] ac [illegible] nobis [illegible] aliquid
aliqua [illegible] causa non [illegible] nobis gravem [illegible] non [illegible] in eo [illegible] in casu
quo [illegible] comes [illegible] hoc velit [illegible] communis amicus et [illegible]
contenti [illegible] quae [illegible] quod medium [illegible] a nobis [illegible] subditis [illegible]
[illegible] quod nec vos nec majorem [illegible] nec [illegible] curamus
curamus, cum videremus namque [illegible] pace [illegible] inter illustres Dominos consanguineos
nostros carissimos Dominos Duces Austrie et eorum servitores et subditos inter quorum numerum
et vos estis et Ecclesiam vestram servitores ac subditos nostros quae [illegible] a predictis subditis
et servitoribus [illegible] ad faciendum sed cogitandum actum qui esset pacis [illegible]
vestro quoque modo, et si [illegible] presumeret id agere prefati Illustres Domini consanguinei nostri qui
in mundo inter ceteros Principes [illegible] et equitatis fama [illegible] quod [illegible]
[illegible] exemplar. In conclusione [illegible]
[illegible] contra vestros Ecclesiam et servitores ac subditos aliquas novitates movere [illegible]
[illegible] in singulis providere. Ad majorem [illegible] premissorum
fidem presentes [illegible] mittimus et easdem nostri [illegible] sigilli impressione muni-
vimus [illegible] Datum in Terra nostra Mugle die Sabbati XXIV mensis Novembris
quinta [illegible] hora in qua [illegible] hora [illegible] recepimus vestras litteras

Registro [illegible] pag.ª 114 [illegible]

1397 30 novembre Maglia

Investitura feudale di Giovanni Czeckarn

Antonius Dei gratia etc. Notum facimus universis presentes nostras litteras inspecturis quod in nostra constitutus presentia nobilis et egregius miles Johannes de Czeckarn fidelis [illegible] noster et nostre Aquilegiensis ecclesie [illegible] nobis cum instantia humiliter supplicavit quod cum ipse et progenitores sui a predecessoribus nostris Patriarchis Aquilegiensibus [illegible] habuerint tenuerint et possederint iure recti et legalis feudi certa bona infrascripta eundem Johannem de bonis feudalibus huiusmodi investire dignaremur. Nos vero [illegible] quod idem Johannes [illegible] supplicationibus [illegible] eundem Johannem [illegible] presentem pro se suisque heredibus [illegible] de [illegible] feudalibus huiusmodi eo iure quo idem Johannes et progenitores sui a predecessoribus nostris et nostra Aquilegiensi Ecclesia antiquitus habuerunt, tenuerunt et possederunt per nostrum anulum investimus salvo semper iure nostro nostreque Aquilegiensis Ecclesie et alterius cuiuscumque. Qui quidem Johannes fecit in nostris manibus fidelitatis debite [illegible] iuramentum quod fidelis vassallus quilibet suo domino prestare [illegible] tenetur. Bona autem feudalia de quibus superius fit mentio sunt hec: videlicet primo mansus unus in Kneschedorff item mansi quinque in Kalicnick item mansi duo in Willen item mansus unus in Braeschach item mansi quatuor in Sovitscach item mansi tres in Landaw item mansi sex prope Sanctum Michaelem, item mansus unus in Slayburg item in Kemwibz media decima de Salbedorff item locus unus ubi potest edificari molendinum item mansi duo in Svebilzach item mansi duo in Czalecke. Harum sub nostri impressione sigilli testimonio litterarum. Datum in Terra nostra Magle die ultimo novembris anno Domini MCCCXCVII indictione V.

Registro [illegible] pag. 116 [illegible]

1397 1° Decembre Maglia

Gastaldie di S. Daniele, Ragogna e Sedegliano

Antonius Dei gratia etc. nobili Iohanni de Interampnea familiari nostro dilecto salutem et gratiam. De fidelitatis solertudinisque virtute tua plenam atque perceptam fiduciam obtinentes Gastaldias nostras S. Danielis et Ragogne hactenus [illegible] tibi, necnon etiam Gastaldiam nostram Sedeglani [illegible] a die qua [illegible] earumque iuribus cum gastaldionibus et iurisdictionibus quibuscumque ad ipsas nostras Gastaldias et earum cuilibet spectantibus et pertinentibus [illegible] modo tibi pro nobis et nostra Ecclesia exercendis et recipiendis tenore presentium usque ad voluntatis nostre beneplacitum [illegible] plene et presertim committendas [illegible] ad omnem nostram requisitionem teneas et debeas [illegible] debitam et sufficientem reddere rationem, mandantes [illegible] fidelibus nostris [illegible] et singulis [illegible] iuratis [illegible] dictarum nostrarum Gastaldiarum S. Danielis Ragogne et Sedeglani et universis et singulis dictis Gastaldiis et cuilibet earum subiectis harum tenore quatenus beneplacito nostro durante huiusmodi tibi aut tuis Vicegerentibus quos deputaveris loco tui in hiis omnibus que ad ipsarum Gastaldiarum officium spectant parere et obedire efficaciter studeant et intendant. Alioquin penas et sententias quas rite tuleris in rebelles ratas habebimus atque gratas faciemusque eas auctore Domino usque ad satisfactionem condignam inviolabiliter observari, mandantes tamen tibi quod personas eisdem Gastaldiis nostris subiectas et alias quascumque duces rationabiliter per leges dum et sententias easque contra earum antiquas consuetudines non gravabis dictasque Gastaldias ad honorem et statum nostre Ecclesie Aquilegiensis atque nostrum tenebis et eas finito nostro beneplacito in nostris manibus seu cui mandaverimus assignabis et dictarum Gastaldiarum officium in omnibus et per omnia bene legaliter et solicite exercebis et iura nostra et Ecclesie nostre ibidem illibata servabis. Harum sub nostri sigilli impressione testimonio litterarum. Datum in Terra nostra Maglo die primo Decembris, anno Domini MCCCXCVII indictione V.

Registro Litter. pag.a 115 [illegible]

1397 14 Decembre Muglia

Antonio Patriarca ordina al Consiglio e Comune di Albona che gli presentino lo Statuto che essi asseriscono essere stato loro dato dal Patriarca Bertrando.

[illegible] fidelibus nostris dilectis judicibus, Consilio et communi Castri nostri Albone

Fideles Dilecti. Recepimus literas vestras quibus breviter respondemus quod miramur cum duos ex vobis non misistis ad exponendum ea que scripsistis et audiendum nostram responsionem cum per literas non possit respondere et corrigi ac expliciari ut [illegible] [illegible] Tamen vidimus Statuta que nobis misistis que minime videntur sufficere circa ratiocinia nostra, et nisi meliora habeatis vestrum ista non valerent; nam quilibet posset eadem statuta [illegible] et non [illegible] sunt et hoc [illegible] et sine Superioris consensu et auctoritate facta. Et si dicitis quod Patriarcha Bertrandus illa ediderit non nobis hoc constat, nec quod per eius Patriarchas fuerint reformata [illegible] monemus vos ac mandamus quod sine [illegible] ad octo dies proximos venturos debeatis nobis presentare et monstrare qualiter dictus D. Bertrandus Patriarcha illa statuta fecerit et alii vestri predecessores confirmaverint, et omnia alia que allegare et monstrare poteritis. Nos enim post dictum terminum providebimus de remedio opportuno. Potestatemque mittemus et videbimus si erunt acceptabilia aut non et secundum obedientiam sic servitores a Domino tractabuntur. Dato in Terra nostra Muglo die XIV. Decembris Indictione V.

Antonius Patriarcha Aquilegensis

Dal Registro lettere pag.a 116 [illegible]

1397 16 Decembre [illegible]

Il Patriarca intima sotto pena di scomunica a Giovanni di Rabatta Capitano di Gorizia ed a suoi officiali di dover restituire al Capitolo di Aquileja le cose ad esso tolte in Farra e nelle ville circostanti

Antonius Dei gratia etc. Nobili viro Johanni de Rabatta Capitaneo Goritie carissimo nostro salutem in Domino. Expositum est nobis cum querela per dilectos nostros in Christo filios Decanum Canonicos et Capitulum nostros Aquilegienses quod tu abstulisti seu auferri fecisti contra jus et justitiam indebite et injuste ac violenter certa bona victualia alia dicti nostri Capituli Aquilegiensis in villa Farre existentia, pertinentia et spectantia ad ipsos Canonicos et Capitulum pleno jure, quodque ipsa bona licet pluries requisitus, eisdem Canonicis et Capitulo reddere et restituere denegasti et adhuc denegas et recusas in maximum dampnum, prejudicium et jacturam ipsorum Canonicorum et Capituli, in periculum et grave prejudicium anime tue. Quare cum hoc iniquissimum sit nec nostra sit aliquomodo supportare, nec supportare intendimus si vera sunt, tenore tibi tenore sub excommunicationis pena quam te incurrere volumus ipso facto nisi feceris quod mandamus monendo precipimus et mandamus quatenus infra tres dies a presentatione presentium tibi facta computandos quorum primum pro primo secundum pro secundo et tertium, ac tertio ultimo et peremptorio assignamus debeas predicta bona aut vas per te aut per tuos ablata ipsis Canonicis et Capitulo integre restituere et restitui facere ut est decens. Alioquin dicto elapso termino ad ipsius excommunicationis sententie denuntiationem et ad graviora contra te procedi mandaverimus tua contumacia et inobedientia non obstante. Cum insuper per prefatos Decanum Canonicos et Capitulum nobis fuerit expositum similiter cum querela quod tu ac officiales tui intromittitis vos in jurisdictione predicta earum ville et certarum aliarum villarum suarum ibi circumstantium indebite et injuste, ac in dampnum, dedecus et prejudicium Canonicorum et Capituli predictorum, in periculum et prejudicium animarum vestrarum manendo mandamus et tibi ac officialibus tuis sub dicta excommunicationis pena quam ex nunc te et dictos tuos officiales incurrere decernimus ipso facto si non facias et faciant quod mandamus quatenus infra dictum terminum

dierum [illegible] quorum primum pro primo secundum pro secundo et tertium pro tertio
ultimo et peremptorio assignamus. [illegible] si dicti [illegible] officiales [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] in predictis procedendum quoque modo [illegible] dicto [illegible] termino [illegible]
te [illegible] [illegible] Officiales [illegible] [illegible] excommunicationis sententie denuntiationem et ad alia graviora pro-
cessus [illegible] mandavimus [illegible] ipsorum inobedientia et contumacia non obstante. Si vero [illegible]
premissis nostris mandatis senseris te gravatum, aut in predictis aliquid jus habere [illegible] pre-
tenderes coram nobis infra [illegible] terminum spatium comparens causam tui gravaminis alle-
gaturus [illegible] [illegible] [illegible] complementum recepturus. Datum sub nostro sigillo impressione [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] die XXI Decembris anno Domini [illegible] [illegible]

Cal. Reg. [illegible] pag. [illegible]

1397 16 Decembre Maglia

Investitura fin[illegible] di [illegible] d' [illegible] d [illegible] della casa di Ronta

[illegible] sublimes et [illegible] fideliter et [illegible] et omnia nostra [illegible]
[illegible] de Castello [illegible] experientia de [illegible] et [illegible]
[illegible] prout [illegible] et [illegible]
[illegible] et nostre Ecclesie [illegible]
[illegible] prout [illegible] et ut de [illegible]
[illegible] contrata [illegible] et [illegible]
[illegible] situata et [illegible] quibuscumque [illegible] et [illegible] quecumque [illegible]
que quondam [illegible] de Ronta [illegible] Franciscus et [illegible] fratres quondam [illegible]
[illegible] Ronta [illegible] predecessores [illegible]
[illegible] et [illegible] et [illegible]
[illegible] in feudum rectum et legale propter [illegible]
receptas ~~[illegible]~~ ~~[illegible]~~ [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] ut [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] et [illegible]
fratres [illegible] et [illegible] predecessores [illegible] de domo sua [illegible]
[illegible] et [illegible] Ecclesia [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] sub [illegible] et [illegible] feudalia [illegible]
dum, recipie[illegible] et [illegible] quibuscumque [illegible] et personis [illegible] partem [illegible]
[illegible] et [illegible] et quoscumque detentores et occupatores [illegible]
[illegible] et [illegible] et [illegible]

i nea tenendum et liberaliter exercendum circa recuperationem ipsarum terrarum feudalium quas nos ante nostram infeudationem et investitionem facere poteramus in- terdicentes tamen et inhibentes quodlibet genus omnemque modum alienationis de ipsis terris feudalibus quomodolibet faciendi dantes et assignantes eidem Antico in mandatis et per manus tenute dictarum terrarum feudalium nobilem Benedictum de Lanta [illegible] militem nostrum qui dictum Anticum in tenutam et corporalem possessionem dictarum terrarum feudalium ponat et inducat Qui quidem Anticus nobis solitum fidelitatis debito prestitit juramentum quod quilibet fidelis vassallus domino suo prestare in talibus consuevit horum sub nostri appensione sigilli testimonio litterarum Datum in terra nostra Mugla anno Domi- ni MCCCXXVII die XVI decembris indictione X

Registro littere pagª 113 B. m. c

1397 2a Decembre Maglio

Beni della casa di Lonner dati in feudo al Antonio de Castello

Antonius Dei gratia de [illegible] Illustri [illegible] in [illegible] [illegible]. Clavales qui [illegible] virtutibus et nobilitate conspicui fideliter et solicite circa honorem et commoda nostre Aquilegiensis Ecclesie atque nostros insudarunt continuo et insudant. Cum itaque nobilis et fidelis noster dilectus Antonius de Castello [illegible] experientia de illis sit qui semper [illegible] nostre [illegible] te et nostre [illegible] fuit ferventissimus et fidelis, prout est [illegible] ut speramus [illegible] in futurum [illegible] sibi munera pro virtutibus [illegible] prout decet et ut de [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] bona feudalia in [illegible] nostra Carnee et alibi in quibuscumque lo[cis] [illegible] [illegible] quoniam [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] de Lonner Carnee [illegible] [illegible] et [illegible] sua tamen [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] tenue[runt] [illegible] et possederunt ab Ecclesia nostra Aquilegiensi [illegible] feudum rectum et legale propter [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et propter [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] voluntate nostris et nostrorum [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] et legitimas [illegible] nobis et [illegible] nostre Ecclesie devoluta [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] legitime descendentibus salvo tamen [illegible] [illegible] nostro [illegible] [illegible] et Ecclesie et alterius cuiuscumque [illegible] [illegible] [illegible] nostro [illegible] [illegible] et iure et nomine nostre Ecclesie [illegible] [illegible] modo [illegible] iure et forma quibus [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] rectum et legale, eo [illegible] quo [illegible] predicti [illegible] [illegible] et sui predecessores et [illegible] [illegible] [illegible] habuerunt et [illegible] [illegible] a dicta nostra Aquilegiensi Ecclesia [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] concedimus atque tradimus, et ipsum de ipsis bonis feudalibus [illegible] [illegible] nostre [illegible] investimus et habendum tenendum possidendum et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] quibuscumque [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] et quoscumque detentores et occupatores [illegible] bonorum seu partis eorum [illegible] [illegible] [illegible] ad [illegible] et iudicium [illegible] vocandum et generaliter ad omnia alia et singula [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] infeudationem et investitionem fa[cere] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] quodlibet [illegible] omnimodo [illegible] alienatio

de ipsis bonis feudalibus quomodolibet faciendi. Dantes et assignantes eidem Antico in nuntium et pro nuncio tenute dictorum bonorum feudalium, militem Benedictum de Conta fidelem nostrum qui dictum Anticum in tenutam et corporalem possessionem dictorum bonorum feudalium ponat et inducat. Qui quidem Anticus nobis solitum fidelitatis debite prestitit juramentum quod quilibet fidelis vassallus Domino suo prestare in talibus consuevit. Harum sub nostri impressione sigilli testimonio litterarum. Datum in terra nostra Magli anno Domini MCCCXCVII die XXIV Decembris Indictione V

Registro lettere pag. 118 M.O

1397 30 Decembre Utini

Podestaria in Albona Fianona e 2 Dei Castelli

Antonius [illegible] gratia [illegible] Nob[ilibus] viris nostre [illegible] [illegible] de [illegible] de [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] nobilitati [illegible] prudentie tue [illegible] industria [illegible] atque [illegible] [illegible] et [illegible] gerentes [illegible] [illegible] Albone Fianone [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et pro [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] tibi [illegible] [illegible] [illegible] plene atque [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] anno [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Mandamus igitur universis et singulis [illegible] [illegible] Potestarie [illegible] [illegible] subjectis [illegible] anno durante [illegible] [illegible] tibi [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ad [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] et intendant [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] quas [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] habebimus atque [illegible] [illegible] [illegible] usque ad satisfactionem condignam [illegible] observare. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Potestarie [illegible] [illegible] subjectis et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ministrare [illegible] contra [illegible] [illegible] [illegible] et laudabiles consuetudines non gravare [illegible] Potestarias ad honorem et statum nostrum et nostre Aquilegiensis Ecclesie manutenere et [illegible] dicto anno in manibus nostris [illegible] [illegible] mandaverimus ac [illegible] nostri [illegible] [illegible] seu Capitulo Aquilegiensi [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Potestariarum [illegible] [illegible] omnibus et [illegible] [illegible] [illegible] et fideliter [illegible] [illegible] sub nostri [illegible] sigilli [illegible] [illegible]. Datum [illegible] Terra nostra Utini penultima Decembris [illegible] quinta Indictione

Registro libro pag.a 121 [illegible]

1398 1° gennaio Moglia

Elemosina in favore dell' ospitale di S. Antonio

Antonius Dei gratia etc. universis et singulis Abbatibus Prioribus [illegible], Prepositis Archidiaconis Plebanis clericisque Prelatis ecclesiarum Rectoribus et ministris [illegible] civitate [illegible] diocesi [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] ad quos presentes pervenerint [illegible] [illegible] in Domino [illegible] [illegible] cordinus habere [illegible] ad pie caritatis opera per que eterne felicitatis regnum [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] excitamus. Cum igitur in Hospitali S. Antonii [illegible] [illegible] [illegible] magna [illegible] continua infirmorum [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ad [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] opera [illegible] Hospitalis [illegible] non suppetant facultates sancta Romana Ecclesia et [illegible] defuncti [illegible] ipsius [illegible] in tam pio obsequio non deficiant sed in eo continuis [illegible] [illegible] dictis [illegible] spiritualibus [illegible] [illegible] [illegible] per universas [illegible] de partes pro necessariis pauperum predictorum valeant a Christi fidelibus pia [illegible] sub [illegible] [illegible] in quibus [illegible] Apostolicis litteris continetur [illegible] qui de facultatibus suis [illegible] [illegible] subvenerint et in tam sancta fraternitate statuerint se [illegible] [illegible] beneficia [illegible] annuatim [illegible] [illegible] suis [illegible] contriti et confessi [illegible] septimam partem [illegible] [illegible] penitentie relaxabat eisque papale Privilegium [illegible] ipsis [illegible] [illegible] universitatem vestram monemus requirimus et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] in virtute sancte obedientie et sub excommunicationis pena mandamus [illegible] [illegible] [illegible] vestras [illegible] [illegible] quatenus providos Dominum [illegible] [illegible] [illegible] et Dominum Antonium de [illegible] nuncios ipsius Hospitalis latores presentium [illegible] ad vos [illegible] pro elemosinis fidelium pro sustentatione infirmorum et pauperum in dicto Hospitali degentium colligendis in vestris [illegible] et ecclesiis [illegible] recipientes caritative [illegible] permittatis, a populo vobis commisso elemosinas petere et subsidia [illegible] [illegible] [illegible], ut omnes debitores dicti Hospitalis [illegible] [illegible] [illegible] qui eidem tenentur Hospitali tam ex legato vestro promissione quam alia quacumque causa, et qui tenentur de [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] pro Sancto Antonio [illegible] [illegible] ut eam fideliter [illegible] et dent nunciis predictis, Alias [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] dictos [illegible] [illegible] [illegible]

nostra monitione premissa ad excommunicationis sententiam procedatis, et faciatis eis de parvis
redditis et debitis Hospitali predicto plenarie respondere. Ceterum quia sicut de predictorum
Fratrum conquestione percepimus nonnulli vestrum proprie salutis immemores ac Dei timore
postposito qui eo vos sunt querentes capita porcorum que ut premittitur predicto Hospi-
tali Sancti Antonii in villis et locis vestris curis subjectis nutriuntur usurpare et retinere
temeraria eis de jure debita non verentur in suarum dispendium animarum et in non modi-
cum dicti Hospitalis prejudicium et gravamen, vos omnes et singulos tenore presentium requiri-
mus et monemus vobisque nihilominus et cuilibet vestrum sub excommunicationis pena districte
precipimus et mandamus, quatenus dictorum porcorum capita, seu partem aliquam eorum
vel aliarum elemosinarum que dictis nunciis pro prefato Hospitali erogantur percipere seu
exigere contra ipsorum nunciorum voluntatem nullatenus presumatis. Alioquin omnes et
singulos vestrum contrafacientes, dicta canonica monitione premissa, dicte excommunicationis
vinculo decernimus innodatos et ad denunciationem et alia graviora contra vos etiam proce-
demus prout et in quantum eorum malitia exegerit et contemptus. Preterea quia quidam
iniquitatis filii per fas et per nefas sibi aliqua usurpare conantur lucra; aliqui vero
altaria sub vocabulo Sancti Antonii construunt et sub tali velamine vota et legata dicto Hos-
pitali Sancti Antonii sibi indebite acquirunt et eidem subtrahunt Hospitali, volumus et man-
damus ut hujusmodi tegulatorum et altarium questores si quos vestris Civitate et Diocesi pre-
dictis invenire contingat Apostolicas seu nostras litteras non habentes, ipsos capi faciatis et ad
nostram duci presentiam penam pro meritis recepturos, bonis et rebus taliter acquisitis per vos
salvis et reservatis que ipsis nunciis assignetis. Mandatum hoc nostrum taliter implebitis
quod de ipsius contemptu et negligentia reprehendi nullatenus valeatis. Nos enim de Omnipo-
tentis Dei misericordia Beate Marie semper Virginis matris ejus, Beatorum Apostolorum Petri
et Pauli, ac Sanctorum Martyrum Hermacore et Fortunati, Beati Antonii Confessoris, Omni-
umque Sanctorum et Sanctarum Dei meritis et intercessione confisi, omnibus vere peniten-
tibus et confessis qui eidem loco et Hospitali ac nunciis ad tam pii operis executionem
manus porrexerint adjutrices quadraginta dies de injunctis sibi penitentiis misericorditer in
Domino relaxamus. Presentibus isto anno tantummodo valituris harum sub nostri impres-
sione sigilli testimonio litterarum. Datum in Terra nostra Magle anno Domini MCCCXXIII. die
primo januarii Indictione VI

Dal Registro lettere pag.a 125. N. M. C

1398 26 Gennajo Cividale

Viene stabilito che il ducato d'oro sia del valore di 78 denari Aquilejesi

Antonius Dei gratia etc. Dilecto nobis [illegible] nostro Aquilegensi vel suo vicesgerenti salutem et gratiam. [illegible] cum ut ex causa [illegible] communi [illegible] [illegible] [illegible] res [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] ad [illegible] [illegible] regulam atque formam monetae nostrae esse [illegible] quod expendi non solet nec per consequens amplius valere potest habito colloquio in nostro generali Parlamento et in consiliis Parlamentorum quamvis ad hoc non teneremur, sed ut [illegible] [illegible] [illegible] volumus, filique, ipsis Parlamento generali et consiliis Parlamentorum nos ad hoc confortantibus sub attenta quella nobis stricte precipimus et mandamus quatenus statim receptis presentibus in civitate nostra Aquilegensi in locis consuetis, clara et alta voce preconia facias proclamari quod nullus pro mercimoniis aut alio quovis modo Ducatum aureum audeat expendere ultra quam pro septuaginta octo denariis nostre Aquilegensis monete nec aliquis campsor aut alius audeat ducatum cambire ultra pretium supradictum sub pena viginti denariorum, pro qualibet Ducato, cuius pene medietas cedat tibi et reliqua medietas accusanti et teneatur in servato premissa ita solicite faciens et diligenter quod de [illegible] a nobis non possis redargui aut puniri. Datum in nostra Civitate Austrie sub nostri impressione sigilli anno Domini MCCCXCVIII die XXVI Januarii VI indictione

Tolto Registro [illegible], pag. 170 A N. 6

1398 20 febbrajo Aquileja

Ordine ai Vicario, e a S. Daniele di corrispondere dei frutti di quella Pieve verso del Patriarca.

Antonius Dei gratia etc. Dilectis nobis in Christo Vicario Plebis S. Danielis, nec non fidelibus nostris dilectis universis et singulis massariis, colonis, censuariis et laboratoribus possessionum et bonorum ipsius Plebis ubicumque positorum et situatorum salutem et gratiam nostram. Cum Andreas Angeri Plebanus ejusdem Plebis et camerarius olim nostre Camere Aquilegensis, pro nobis olim assumptus et deputatus dum de ipso tanquam de bono et legali nostro camerario confideremus nos turpiter fraudaverit furtim auferendo pecunias nostras et nostre Camere et alienas, calumpniando de ipsa ablatione, celando libros introituum et exituum ipsius Camere ne de ipsa possimus rationem et calculum reddere etc. prout et sicut credimus esse notorium et apertum et ob ea accedentibus et modis predictis non parvam pecunie quantitatem recipere teneamur volentes quomodo melius possumus nostras retrahere pecunias saltem in partem si non in totum vobis et vestrum cuilibet harum tenore sub excommunicationis pena quam ex nunc prout ex tunc vos et vestrum quemlibet incurrere volumus ipso facto nisi feceritis quod mandamus districte precipimus et mandamus quatenus de omnibus et singulis introitibus, fructibus, redditibus et proventibus ipsius Plebis et bonorum et possessionum ipsius nobis debitis et non ipsi Andree seu alteri integre respondere mandantes, vobis Vicario predicto quod dictos massarios laboratores, colonos et censuarios dicte Plebis debeatis denuntiare excommunicatos secundum jus et ordinem canonicum si contra hoc nostrum mandatum facere et attemptare presumpserint quoquo modo. Alioquin contra vos et ipsos ad ulteriorem denuntiationem excommunicationis et alia gravamina procedamus vestra contumacia aut absentia non obstante. De harum vero litterarum presentatione seu affixione in valvis dicte ecclesie relationi nostri nuncii in hac parte seu alteri publico documento inde confecto dabimus plenam fidem harum sub nostri impressione sigilli testimonio litterarum. Datum in nostra Civitate Aquilegie die XX februarii anno MCCCXCVIII. indictione VI.

Dal Registro lettere pag.ª 131

1398 24 Marzo

Chiesa e Monastero in [illegible]

Antonius Dei gratia etc. universis et singulis Plebanis Ecclesiarum Prelatorum ac Parrochialium Ecclesiarum Rectoribus et vicariis seu eorum vicariis et locumtenentibus in Diocesi nostra Aquilegensi videlicet sub finibus Archidiaconatibus nostris Karinthie, Marchie et Carniole ac Saunie constitutis salutem in Domino sempiternam. Cum pro parte Religiosarum nobis dilectarum in Christo sororum Beatissime Dei genitricis Virginis Marie Monasterii monialium in [illegible] Ordinis predicatorum [illegible] Diocesis supplicatum nobis extitit quod cum predicta earum Ecclesia propter vetustatem sue structure sit adeo desolata quod perventura est penitus ad ruinam nisi [illegible] auxiliis reparetur et ornamentis aliisque pertinentibus ad ipsam Ecclesiam careat paupertate mediante, nisi ipsi piis elemosinis adjuvetur, dignaremur universitatem vestram in Domino exhortari quod quilibet vestrum Plebanorum et parochianos suos cure sue subjectos moneri et exhortari debeat et velit quatenus [illegible] diebus dominicis aut festivis successive sequentibus de bonis sibi a Deo collatis certa caritatis subsidia pro subventione ipsius Ecclesie [illegible] et ut in ipsa supplicatione latius continetur. Nos vero [illegible] propterea cum ac pia caritatis et elemosinarum opera libenter intendimus per que indefficienter acquiritur regnum Dei et mentes humanas ad eadem opera nostris exhortationibus excitamus, universitatem vestram exhortamur et rogamus in Domino quatenus vestrum quilibet Plebanus et parochianos suos cure sue commissos monere et exortare debeat quod pro subventione Ecclesie et Monasterii predicti de bonis sibi a Deo collatis debeant aliquid [illegible].

Dal Registro Lettere pag.a 138 B M C

1398 28 marzo Aquileja

Pene stabilite contro ai Simoniaci

Antonius Dei gratia etc. Ut in agro dominico preparandarum arborum virus arescente radice sperato caritatis servetur, quin immo eadem [illegible] in universis nove profusi propagate succrescant et sancte fructificent et fructus celesti in horreo reponantur, nec semper eo tam avaricia [illegible] plus saturis quod gratis acceperunt gratius communicent. Cumque nostrum sepius pulsavit auditum quod a nostris in Pontificalibus vicariis clerici exigunt pro receptis ordinibus [illegible] contra Apostoli nec non sancti Gregorii in Registro persolverunt quam [illegible] cum aliis [illegible] ordinatos non est ut in talem simoniacam incurrisse, seque ipsos in sui origine secunda et exinde divino munere exutos. Hanc igitur lepram prout nobis ex alto permittitur a nostris subditis radicitus evellere cupientes presenti constitutione sancimus et statuendo monemus nostros in Pontificalibus vicarios eorumque familiares notarios cancellarios et scriptores tam presentes quam successores futuros quatenus pro conferendis quibuscumque ordinibus et ordinandorum examine aut presentatione intitulatione, nec non pro scribendis eorum literis seu pro cartis cedulis sub sigillo procuratoribus aut pactis aliquid nullatenus exigant sed [illegible] efficaciter nostre predicti eidem ordinandis omnia conferant gratiose mandantes ordinari prefatis ut ipsi pro recipiendis ordinibus quodquam ex pacto solvant quidquamque promittant volentes omnes et singulos prelatos contrarium facientes atque [illegible] servum tamen ordinatores [illegible] notarios cancellarios examinatores procuratores [illegible] et sigillatores eadem excommunicationis sententia percelli ut ad quadruplum eius quod [illegible] receperint [illegible] tas et eorum quamlibet restitutionem volumus obligari sacra autem [illegible] per [illegible] spiritualibus [illegible] per [illegible] opera erogandam, mandantes insuper prefatis vicariis examinatoribus cancellariis et notariis sub pena excommunicationis ne [illegible] ex causa predicta ordinationem et literas eundem ordinandis pro receptis ordinibus competentibus facere et gratis eis assignare quoquo retardent aut impediant in eisdem. Et ne aliquis huiusmodi nostre irrefragabilis constitutionis ignorantiam cum pretendere possit aut quidlibet allegare eam eis mandamus publice per nos quatuor temporibus in nostra maiori ecclesia Aquilegensi aut alibi ubi ordinationes contingat celebrari et deinde

presentem nostram constitutionem in valvis ipsius nostre Ecclesie decernimus affigendam et aliis Sinodalibus nostris constitutionibus aggregandam harum sub nostri impressione sigilli testimonio litterarum Datum in nostra Civitate Aquilegie die XX martii anno domini MCCCXCVIII Indictione VI

ex Registro litterarum pag.a 139 B M C

1398 11 Aprile Aquileia

Costruzione della chiesa sul monte [illegible]

[illegible] [illegible] universis et sing[illegible] Archidiaconis et Parrochialium Ecclesiarum Recto-
ribus per nostram Diocesim constitutis salutem in Domino [illegible] ut ait Apostolus omnes stabimus
ante tribunal Christi recepturi prout in corpore gessimus sive bonum fuerit sive malum decet
nos diem messionis extreme [illegible] operibus [illegible] ac eternorum intuitu seminare in terris
quod reddente Domino cum multiplicato fructu recolligere valeamus in celis, [illegible]
[illegible] tenentes quod qui parce seminat parce et metet et qui seminat in benedictionibus de
benedictionibus et metet vitam eternam [illegible] in monte [illegible] [illegible] [illegible] propter
ipsius montis altitudinem et asperitatem et nivium magnam confluentiam [illegible]
pore hyemali [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
et [illegible] de sancto [illegible] [illegible] [illegible] ad [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
nam Capellam cum [illegible] perpetuo et hominum habitantium [illegible] et [illegible] [illegible] in
summitate montis ejusdem prout in parte [illegible] et [illegible] ad perficiendum edificium per eos
inchoatum et [illegible] bonum propositum atque votum propria eis non suppetant facultates, nos
cupientes divini cultus augmentum et Christifidelium devotionem augeri, omnibus vere penitentibus et
confessis qui ad hujusmodi structuram necessariam et [illegible] [illegible] [illegible] perficiendam manus
porrexerint adjutrices de omnipotentis Dei misericordia Beate Marie Virginis gloriose Beatorum
Apostolorum Petri et Pauli ac Beatorum Martyrum Hermacore et Fortunati Patronorum nostrorum
[illegible] suffragiis quadraginta dies de injunctis sibi penitentiis misericorditer in Domino relaxamus.
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] in [illegible] sancte obedientie districte mandamus ac in
[illegible] [illegible] injungimus quatenus [illegible] [illegible] in Ecclesiis vestris per vos aut
alios [illegible] et [illegible] antedictis, [illegible] [illegible] [illegible] elemosinas et
caritativa subsidium a vestris [illegible] fideliter colligatis [illegible] [illegible] [illegible] latori
presentium adeo [illegible] [illegible] ita quod et vestri [illegible] [illegible] predictarum
[illegible] bonorum operum [illegible] [illegible] in monte eodem [illegible] [illegible] par-
ticipes et consortes (Presentibus usque ad unum annum [illegible] valituris) [illegible] sub nostro [illegible]
[illegible] sigilli testimonio litterarum. Datum [illegible] [illegible] die [illegible] Aprilis anno [illegible] [illegible]
indictione VI

Dal Registro lettere pag.ª [illegible]

1398 22 Aprile [illegible]

Podesta [illegible] [illegible]

Antonius Dei gratia [illegible] [illegible] dilectis nostris [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] nostri [illegible] salutem et [illegible] Cum [illegible] Potestate [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], mandamus vobis sub pena [illegible] [illegible] denariorum [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] pre-sentibus debeatis ~~[illegible]~~ [illegible] ad dictum Potestatem sibi que obedire tanquam vestro Potestati in omnibus et per omnia parentes scientes quod si contra feceritis mandavimus [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Avogarie nostre [illegible] ad requisitionem [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] debeat [illegible] et communicare ac [illegible] in forma. Et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] procedamus cum [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] suarum in omnibus obedire. Datum in castro nostro [illegible] sub nostri impressione sigilli anno Domini [illegible] die XXII Aprilis [illegible] VI

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

F 4

1398 27 Aprile [illegible]

Giovanni de Valerio [illegible] aggregato alla [illegible]

[illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] Savoiano [illegible] familiari et [illegible] mensali nostro dilecto salutem et [illegible] [illegible] [illegible] sinceritas quam ad nostram [illegible] et [illegible] personam [illegible] non [illegible] [illegible] merita nos inducunt ut personam tuam favore singularis benevolentie prosequentes [illegible] [illegible] [illegible] patiamur [illegible] honoribus extollamus [illegible] [illegible] [illegible] personam esse quod te in familiarem [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] nostrorum domesticorum et continuorum commensalium [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible], gratiis, [illegible] et [illegible] [illegible] gaudeas et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] domestici continuique commensales [illegible], [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] negotiis ad nos [illegible] [illegible] plena securitate [illegible]. Rogamus [illegible] universos et singulos Principes [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] cuiuscumque status preeminentie et conditionis existant ad quos presentes pervenerint [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] nostris [illegible] mandantes quatenus et [illegible] [illegible] te ad ipsos [illegible] [illegible] [illegible] nostra [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] nostra [illegible] [illegible] et [illegible] per civitates Terras [illegible] opida, [illegible], [illegible] pontes passus [illegible] [illegible] et nostra dominia [illegible] tam per mare quam per terram [illegible] et [illegible] [illegible] et [illegible] cum familia et [illegible] equis, [illegible], arnesiis et rebus suis et eorum omnibus [illegible] [illegible] et secure absque solutione alicuius datii, pedagii, [illegible] [illegible] [illegible] gabelle, permittere [illegible], sibique et [illegible] si opportunum fuerit de salvo securoque conductu [illegible] [illegible] providere et [illegible] ne [illegible] [illegible] aut [illegible] [illegible] [illegible] facere [illegible], nostros [illegible] [illegible] et subditos [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] sub nostro [illegible] sigilli [illegible] litterarum. Datum in [illegible] [illegible] XXVII Aprilis [illegible] [illegible] [illegible] indictione VI

Val. Reg.[illegible] pag.ª [illegible] [illegible]

1397 3 Maggio Udine

Nuova moneta

Antonius Dei gratia etc. Tenore presentium notum facimus universis quod cum pridem magistrum Zanobium q.m Pauli de Grayzato de Florentia ad fabri-candam novam monetam nostram Aquilegensem sub certis pactis et conventionibus prohibitis condecibilibusque(?) suorum virtutum meritis exigentibus noviter susceperimus inter quas conventiones et pacta inter cetera cavetur et exprimitur quod saggium ipsius nostre monete fieri debeat in pondere et in igne scilicet de marca una in pondere in qua marca computari et esse debeant denarii ducenti octuaginta videlicet denarii triginta quinque pro uncia vel ab inde infra, et de quarterio uno uncie in igne, quod quarterium uncie reddere debet de argento fino grana octuaginta et medium aut ab inde infra prout hec et alia nostris aliis litteris nostro pendente munitis sigillo plenius atque seriosius continentur. Nos attendentes in hac parte auras judas(?) et rationabiles et pelicesme(?) naturas pecuniam auri, videlicet Ducatum qui per nostram Patriam totaliter valent nil(?) nunc(?) denarios octuaginta et sic valuerunt a pluribus mensibus citra et propterea indempnitati dicti vero(?) geri Zanobii qui aliter monetam nostram hujusmodi absque gravi dampno cudere et fabricare non posset, subvenire volentes, eidem magistro Zanobio licentiam conce-dimus per presentes cudendi et fabricandi monetam nostram prefatam ita quod non obstante pacto superius declarato si reperiatur in marca ponderis denarii du-centi octuaginta octo aut ab inde infra et quarterium uncie reddat de fino ar-gento grana septuaginta octo aut ab inde supra continens ipsa moneta reputetur bona et debeat approbari, si vero aliter reperiatur tunc ipsa pecunia poni ad ignem integram debeat et renovari harum sub nostri appensione sigilli testimonio litterarum. Datum in Castro nostro Utini die tertio Maii anno Domini mcccxcviii Indictione VI.

Dal Registro lettere pag.a 150 A. M. U.

398 5 Maggio Udine

Investitura feudale di Miglos di Meduna

Antonius Dei gratia etc. Notum facimus universis presentes nostras litteras inspecturis quod in nostra constitutus presentia providus Miglos q.m Bortoli de Meduna fidelis et vasallus noster et nostre Aquilegensis Ecclesie nobis cum instantia humiliter supplicavit quod cum ipse et progenitores sui a Predecessoribus nostris nostraque Aquilegen. Ecclesia diutius habuerint, tenuerint et possederint jure recti et legalis feudi certa bona infrascripta eundem Miglos de bonis feudalibus hujusmodi investire benignius dignaremur. Nos vero sperantes quod idem Miglos et sui fideles erunt vassalli nostri et nostre Ecclesie suis justis supplicationibus inclinati eundem Miglos coram nobis flexis genibus existentem pro se suisque heredibus recipientem de bonis feudalibus hujusmodi eo jure quo idem Miglos et progenitores sui a Predecessoribus nostris et nostra Aquilegiensi Ecclesia antiquitus habuerunt tenuerunt et possederunt per nostrum biretum fimbriatum investimus salvo semper jure nostro et nostre Aquilegiensis Ecclesie et alterius cujuscumque. Qui quidem Miglos tunc in nostris manibus fidelitatis debite prestitit juramentum quod fidelis vassallus quilibet suo Domino prestare in talibus consuevit. Bona autem feudalia de quibus superius fit mentio sunt hec videlicet Casale habitationis Medune positum in medio castri Medune, item unus mansus ad portatam subtus villam Medune item unus mansus in Arona rectus per Bartolum Boyam item unum boscum in Arona quod tenet Savinus seu Nandrici de Arona. Harum sub nostri appensione sigilli testimonio litterarum. Datum in castro nostro Utini die quinta maii anno Domini MCCCXCVIII indictione VI.

Dal Registro lettere pag.a 138 A. M. U.

1398 21 maggio Cividale

Perdon d'Assisi

Antonius Dei gratia etc. universis et singulis Abbatibus, Prioribus, Prepositis Decanis canonicis, Plebanis, Vicariis et Capellanis ceterarumque Ecclesiarum Rectoribus et mi-nistris in nostra Diocesi Aquilegiensi ubilibet constitutis ad quos presentes pervenerint salutem in Domino. Notificamus vobis qualiter in festo Trinitatis videlicet in oc-tava Pentecostes in nostra Aquilegiensi Ecclesia indulgentie sunt per sanctissimum Dominum nostrum Papam Bonifacium nonum concesse ille videlicet que sunt in Ecclesia S. Marie Angelorum prope Assisium scilicet a pena et culpa, a primis vesperis usque ad secundas. Quare vobis et cuilibet vestrum in virtute sancte obe-dientie et sub excommunicationis pena serioso precipimus et mandamus quatenus dic-tas indulgentias in vestris Ecclesiis singulis diebus infra missarum solemnia dum ibidem populi multitudo erit copiosa ad omnium notitiam deducatis et studeatis pu-blice nuntiare. Alioquin ad ipsius excommunicationis sententie denuntiationem et ad alia graviora contra vos et quemlibet vestrum inobedientem procul dubio pro-cedemus justitia mediante. Harum sub nostri impressione sigilli testimonio litterarum Datum in nostra Civitate Austrie die XXI. madii anno Domini MCCCXCVIII. Ind.e VI

Dal Registro lettere pag.a 153. A.M.C

1398 28 Maggio Cividale

Il Preposito di Carnia è chiamato a render conto delle sue esorbitanze.

Antonius Dei gratia etc. Dilecto in Christo filio Ulrico Preposito Ecclesie Carnensis nostre Aquilegensis diocesis salutem in Domino. Ad nostrum noviter pervenit auditum qualiter tu quo ducto spiritu ignoramus presumptuose et temerarie jurisdictionem nostram niteris impedire in nostro Archidiaconatu Carinthie judicium tenendo, sententias proferendo, citando, questoribus questus faciendi litteras concedendo et alia plura committendo in nostrum ac ecclesie ac jurisdictionis nostre et dicti nostri Archidiaconatus prejudicium ac detrimentum facere presumendo. Quare cum talia non possimus connieventibus oculis pertransire tibi harum tenore in virtute sancte obedientie et sub excommunicationis pena quam ex nunc prout ex tunc et ex tunc prout ex nunc nisi feceris quod mandamus ferimus in his scriptis districte precipimus et mandamus quatenus ab omnibus supradictis et aliis in aliqua jurisdictionem nostram tangentibus te debeas de cetero totaliter abstinere de premissis quovis modo te nullatenus impediendo. Et si de hujusmodi nostro mandato reputaveris te quomodolibet fore gravatum, decima die a die presentationis tibi facte presentium computanda si feriata non fuerit, si vero feriata fuerit prima die juridica ipsam decimam diem immediate sequente, quorum dierum quatuor pro primo, quatuor pro secundo et reliquos quatuor pro tertio ac peremptorio termino et monitione canonica prefigimus et etiam assignamus coram nobis ubi tunc nos esse contigerit studeas legitime comparere causam tui gravaminis allegaturus, facturus et recepturus quod ordo dictaverit rationis. Alioquin dicto elapso termino ad ipsius excommunicationis sententie denuntiationem et ad alia graviora contra te mediante justitia procedemus tua contumacia non obstante. Has autem litteras nostri impressione sigilli munitas ad cautelam fecimus registrari, de quarum presentatione relationi nostri in hac parte jurati nuncii seu instrumenti inde confecti publico dabimus plenam fidem. Datum in nostra Civitate Austrie die XXVIII. maii anno Domini MCCCXCVIII sexta Indictione

Dal Registro lettere pag.a 155. B. M. A.

1398 29 Maggio Cividale

Manifesto contro dei Ribelli [illegible]

Antonius Dei gratia etc. venerabilibus in Christo fratribus [illegible] episcopis suffraganeis nostris nec non Abbatibus Prepositis, Decanis Archidiaconibus, Plebanis, [illegible], Capellanis, Presbiteris Potestatibus, Capitaneis, Gastaldionibus Castellanis [illegible] et aliis per nostram civitatem et provinciam et Diocesim Aquilegiensem constitutis ad quos presentes pervenerint litteras nobis in Christo dilectis salutem in eo qui nescit superborum colla propria virtute calcare. Detestanda delinquentium perversitas abstinere nesciens a delictis, nec debito modo gaudens concessis digne plerumque officium excitat presidentis clipeum defensionis assumere et in protervos mucronem justitie convibrare. Sane quidem prudentiam vestram credimus non latere qui modernis temporibus per infrascriptos sacrilegos et anathematis sententia innodatos, nostrosque et nostre Aquilegiensis Ecclesie proditores, perfidos et rebelles videlicet Pangratium militem et Conradum ejus fratrem Purgraffios de Lvenz, Johannem Trachenberg eorumque familiares complices et sequaces et maxime Osel de Savilla, Orthal de Savilla & Pangracium capitaneum qui fuit in Arlsperg, Suamm de Edelinich, Falchenberger, Hensel Schreyber, & Johannem de Stellberg, Petrum Ungarum familiarem ejus, Stephanum Glaiczer, Walter, Judicem de Arelsperg et fratrem suum, & Marchum de Landeonia notarium Bartholomeum mercatorem de Alenis seu de Alpibus execrabiliter sunt perpetrata tamque notoria nullaque tergiversatione celanda qui non ut filii, sed infideles veluti ex patre Diabolo et matre [illegible] in nos et nostram Ecclesiam prelibatam calcaneum [illegible] erigentes omni sacrilego quondam Diffidentie tempore [illegible] ligure [illegible] presumpserunt licet sepissime moniti ut non foverent peccatum cum nullam ne dum justam imo nec coloratam causam haberent nam parati eis offerre faciemus et quid a nostra Ecclesia aut a nostris subditis petendum deberent habere judicem tam multum velle integraliter satisfacere, et presumpserunt obstinationis armato pectore manu armata eorum complices et sequacibus damnabiliter invadere nostram Aquilegiensem Patriam atque [illegible] et nos et nostros subditos execrabiliter depredando et cujusdam inhumanitatis assumpta perfidia plures et plurimos ex nostris subditis captivaverunt et captivos ad locum [illegible] dicte nostre Aquilegiensis Diocesis ubi se castrametabant perlatos duxerunt eorum

quosdam gladio trucidavunt, in quosdam vero crudelius saevientes eos furcharum suspendio deputaverunt. Hec abominabilia Deo ista hominibus exosa et nobis fere insupportabilia plene noscit: ad quorum punitionem et dignam vindictam oportet tanto ferventius excitari quanto levius esse noscitur tales offensas deserere incorrectas, ut licet jam dicti nefarii viri et iniquitatis alumpni tam a canonicis quam provincialibus et synodalibus constitutionibus nostre Ecclesie tanquam sacrilegi manifesti sint majoris excommunicationis innodati et excommunicati denunciati in nostra majori Ecclesia prelibata proprie salutis immemores non desinunt pejora prioribus cumulare. Ut que crimine proditionis et lese majestatis explorati et juris existit eos tenere incurrisse ~~privatos~~ atque honoribus, dignitatibus tam ecclesiasticis quam secularibus, et beneficiis feudalibus ~~indignos~~, ac feudis et bonis quibuscumque que a nobis et nostra Ecclesia obtinere noscuntur se penitus fecerunt indignos, Ea propter vobis et vestrum cuilibet venerabilibus in Christo fratribus dominis Episcopis Suffraganeis nostris quibus et reverentiam Pontificalis dignitatis in hac parte deferimus hac vice in virtute sancte obedientie et sub interminatione divini judicii districte precipiendo mandamus; vos autem prefatos Abbates, Prepositos, Decanos, Archidiaconos, Plebanos, Vicarios, Capellanos et presbyteros requirimus et canonica monitione monemus vobis et vestrum cuilibet presentium tenore mandantes sub excommunicationis pena quam si secus factum fuerit vos et vestrum quemlibet incurrere volumus ipso facto, quatenus in vestris Ecclesiis dum ibidem congregatus fuerit populus, ad divina singulis diebus dominicis et ~~[illegible]~~ festivis, nec non in plateis, theatris et aliis locis publicis ubi affuerit fidelium multitudo jam dictos excommunicatos et sacrilegos publice nuncietis et nunciari faciatis in vestris capellis publicis quam esse devastatores, depredatores, latrones et perfidos homicidas, mandantes omnibus Christifidelibus ut eorum conversationem, communionem atque participationem debeant penitus evitare sub excommunicationis pena, vis nisi communicando in cohabitatione, locutione, cibo, potu et commercio qualicumque sicut ultionem divini judicii cupiunt evitare et cum eisdem excommunicatis dampnabiliter non damnari; mandantes vobis expressius quatenus dictos excommunicatos et sacrilegos ac perditionis alumpnos ad divina officia ecclesiastica sacramenta et sepulturam nullatenus admittatis, donec reversi ad cor et ad gremium sancte matris Ecclesie de premissis satisfecerint ut tenentur, et a nobis meruerint absolutionis beneficium obtinere. quorum absolutionem nobis tantummodo

revocamus. Volumus insuper atque committimus et mandamus vobis quatenus predictos Pangratium militem, Conradum eius fratrem Purgraffios de Lüencz, Iohannem Trautenberg eorumque familiares, complices et sequaces in vestris ecclesiis publice et alta voce moneatis, requiratis et citetis quos omnes et ipsorum quemlibet tenore presentium monemus, requirimus et citamus quatenus octava die post monitionem, requisitionem et citationem vestram debeant coram nobis legitime comparere ad allegandum causam rationabilem quare non debeant declarari propter predictos per eos commissos excessus omnibus et singulis bonis feudalibus et propriis que a nobis et nostra Aquilegiensi ecclesia detinere noscuntur fore privatos. Alias ad audiendam sententiam et declarationem per nos in causa predicta fiendam ab a nobis super hiis notitiam recepturi. Alioquin contra eos et eorum quemlibet circa premissa procedemus iustitia mediante eorum contumacia non obstante. Et ut predicti sacrilegi, excommunicati, proditores, rebelles et homicide ad humilitatis gratiam et reconciliationis affectum conspicientes se grandori rigore suffocari facilius inclinentur mandamus vobis omnibus et singulis supradictis quatenus prefatos excommunicatos sacrilegos proditores, rebelles et homicidas in vestris terris locis castris et villis nullo modo receptare presumatis nec alios eos aut eorum aliquem permittatis per vestros subditos quemlibet, aut dare victualia nec in aliquo publice aut occulte auxilium, consilium aut favorem prestare sub pena excommunicationis in singulares personas et interdicti in locis quibuscumque in quibus contingerit eos morari, stare et receptari aut eisdem consilium aut favorem vel aut eorum fautoribus complicibus aut sequacibus quibuscumque prestari. harum sub nostri impressione sigilli testimonio litterarum. Datum in nostro patriarchali palatio sito civitatis Austrie anno Domini MCCCXCVIII die XXIV mai VI indictione

Dal Registro Lettere pag. 157 S M B

1398 3 Giugno Cividale

Rimprovero a Giacomo di Porcia Vicecapitano di Sacile per abuso di potere

Antonius Dei gratia electus [illegible] nobili Paulo de Savorgnano Vicecapitaneo nostro [illegible] dilecto [illegible]

stro dilecto salutem et gratiam nostram. Cum per nostras litteras tibi mandasse meminimus [illegible]

[illegible] per nos inter fideles nostras communitates et homines [illegible]

[illegible] Sacili et [illegible] ad tollendas et extirpandas omnes [illegible]

controversias inter ipsos ortas et orituras quomodolibet in futurum et ut [illegible] unicui

que prout decet conservare et servare facere in omnibus et per omnia ac mandares ad [illegible]

unumquemque [illegible] stante mente contentus [illegible] dictos homines [illegible]

[illegible] ultra formam dicti nostri Privilegii non [illegible] et [illegible] ante illos [illegible] antiquitus

non [illegible] modo [illegible] quam [illegible] merito [illegible] per [illegible]

[illegible] [illegible] grate [illegible] et remonstrant [illegible] nostra [illegible]

et mandata [illegible] exequendis et [illegible]. Quas et nos miramur [illegible]

[illegible] [illegible] quod agis contra honorem nostrum [illegible] nostre [illegible]

[illegible] [illegible] prima et [illegible] parte [illegible] dicta [illegible] nobis [illegible]

[illegible] ad [illegible] Sancti [illegible] [illegible]

[illegible] nostre [illegible]

et [illegible] fidelium nostrorum [illegible] qui [illegible] una [illegible]

et cum dicta [illegible] prima [illegible] [illegible]

Datium [illegible] ibidem [illegible] contra formam dicti nostri Privilegii et mandatorum

nostrorum [illegible] vendere [illegible] contra antiquas

eorum consuetudines et honores [illegible] parum in te obedientiam [illegible] sed [illegible]

am potius est Dominorum [illegible] mandata et [illegible] quam animo dedignari [illegible]

et peremptorie per has nostras patentes tibi [illegible] praecipimus et mandamus quod si nos

tram gratiam tibi caram putas, debeas ipsos de dicta nostra Gastaldia tractare et gravare

[illegible] et secundum formam nostri Privilegii praelibati ipsique statim [illegible] et [illegible]

facere omnem quantitatem vini et omnia pignora que ab eis ob illam causam auferri

feceris quovis modo ultra et contra formam Privilegii antedicti et consuetudinum suarum

et [illegible] eorum; eosdem hactenus extra formam ipsius Privilegii nullatenus molestando, et taliter ut non exponantur aliis [illegible] hoc modo plus querele vel indignationis contra te causa [illegible] [illegible] Datum [illegible] nostro [illegible] [illegible] sub nostri impressione sigilli die tertia [illegible] anno Domini MCCCXCVIII indictione VI

Dal Registro [illegible] pag.a 156 [illegible]

1398 8 Giugno Cividale

Ponte della Meduna

Antonius Dei gratia etc. Providi et religioso fratri Andree ordinis S. Iohannis Ierosolimitani Priori S. Nicolai de Levata salutem in Domino. Cum ad te pertineat facere pontem de la Meduna, precedentium tenore tibi districte precipiendo sub pena decem marcharum denariorum mandamus quatenus dictum pontem infra unius mensis spatium fieri facias prout debes et teneris. Alioquin dicto termino elapso ad exactionem dicte pene procul dubio procedemus tua contumacia seu inobedientia non obstante, harum sub nostri impressione sigilli testimonio litterarum. Datum in nostra civitate Austrie die octavo iunii anno Domini MCCCXCVIII. Indictione VI.

Dal Registro latino pag. 158 B. M. C.

1398 13 Giugno Cividale

Chiesa di S. Bartolomeo ed Ospitale di [illegible] [illegible]

Antonius Dei gratia etc. Universis et singulis Abbatibus, Prioribus, Decanis, Praepositis, Archidiaconis, Plebanis ceterisque Praelatis Ecclesiarum Rectoribus et ministris in [illegible] tota nostra et Diocesi constitutis ceterisque [illegible] ad quos presentes pervenerint salutem in Domino sempiternam. Deum credimus habere propitium cum ad pia caritatis opera [illegible] [illegible] fidelitatis regnum sequitur annuente fidelium debitis exhortationibus excitamus [illegible] per nos [illegible] exemplo debeant illa et auxilia [illegible]. Cum igitur nob. [illegible] Lucas de Leone de Padua de bonis sibi a Deo collatis in proprio fundo in [illegible] qui dicitur [illegible] Paduane Diocesis in honorem et sub vocabulo Sancti Bartholomei construi et edificari fecerit [illegible] S. Bartholomei Ecclesiam ac sufficienter eam dotaverit intenditque idem Lucas ipsam Ecclesiam augmentare et erigere et in ea construi facere hospitale ubi [illegible] pauperes et infirmi valeant sustentari, que sine magnis impensis nequeunt adimpleri, nisi [illegible] fideles manus suas porrexerint adiutrices, sanctissimus Dominus noster D. Bonifacius Papa nonus de omnipotentis Dei misericordia et beatorum Petri et Pauli Apostolorum eius auctoritate confisus omnibus vere penitentibus et confessis qui in festo eiusdem S. Bartholomei eandem Ecclesiam a primis vesperis usque ad secundas vesperas ipsius festi devote visitaverint annuatim illam indulgentiam et remissionem peccatorum concessit quam Ecclesiam Beate Marie in Portiuncula [illegible] de Angelis extra muros Assisinates primo et secundo diebus mensis Augusti annuatim visitantes quilibet consequuntur prout in quodam transumpto ex Bulla ipsius Sanctissimi Domini nostri Pape [illegible] asseritur manu quorum notariorum videlicet Iohannis [illegible] q. Dominici notarii Episcopalis curie Paduane, Petriboni q. magistri Bertuci [illegible] de Padua, Iohannis [illegible] Marani q. magistri Iohannis [illegible] de Padua et Bartholomei q. D. Nicolai de Padua publicorum notariorum clarius colligitur et apparet. Volentes ut tenemur mentes fidelium agitare ad ea que animarum suarum quietem respiciunt et salutem ob reverentiam potissime Sedis Apostolice que tantam ibi Indulgentiam condonavit et ut ipsa Ecclesia et Hospitale predictum ad honorem Dei et S. Bartholomei sub cuius honore et vocabulo construuntur valeant augeri, atque pauperes et infirmi ibidem habitantes sustententur, vos et vestrum quemlibet tenore presentium requirimus et hortamur quatenus pro [illegible] Fratres

[illegible] in de mero Iovanni de Zafiguara, et Iohannem de Alemania ordinis S. Bartholomei presentium ostensores cum ad [illegible] declinaverint pro elemosinis fidelium ad augmentationem dicte eorum Ecclesie et Hospitalis ac sustentationem debilium infirmorum et pauperum postulan-
di et recipiendi [illegible] Ecclesiis vestris benigne recipientes et caritative tractantes populum utri-
usque sexus vobis commissum in unum fideliter congregantes ipsos inducentes attentius et
efficacius moneatis ut devote audiant que dicti fratres ob [illegible] proponere voluerint coram
eis, ut ea [illegible] in privilegiorum continentiam et tenorem prodigue ipsis pias elemosinas et
grata caritatis subsidia largiantur. Nos autem de Omnipotentis Dei misericordia beate Marie
Virginis ... [illegible] Apostolorum Petri et Pauli atque Hermacore et Fortunati
[illegible] nostrorum ac S. Bartholomei omniumque Sanctorum et Sanctarum Dei meritis
et intercessione confisi omnibus vere penitentibus et confessis qui dictis Fratribus ad dictum
pii operis executionem pro dicta Ecclesia et Hospitali de bonis sibi a Deo collatis manus
porrexerint adiutrices quadraginta dies de iniunctis sibi penitentiis misericorditer in Domino
relaxamus, presentibus per mensibus [illegible] tantummodo valituris. Datum in nostra
[illegible] sub nostri appensione sigilli anno Domini MCCCCXVIII. die XIII. mensis [illegible] VI.

Dat. Reg. Ivo. [illegible] B. M. a

398 13 Giugno Cividale

Il Patriarca [illegible] come irregolare l'elezione da esso fatta del Caniparo di Albona

Antonius Dei gratia [illegible] nobili viro Guirano de Terra [illegible] Albone salutem et [illegible] nostram. Pridie te in nostrum eligimus in Terra nostra Albone [illegible] [illegible] honorem [illegible] ad nos nunc autem informati eandem Caniparie [illegible] ad nobilem nostrum Marchionem Istrie [illegible] et [illegible] volentes [illegible] servare et nullus [illegible] se reputet [illegible] te a dicto Caniparie officio [illegible] mandantes tibi [illegible] tenore [illegible] qualiter a dicto debeas Caniparie [illegible] officio [illegible] impedire [illegible] volumus et [illegible] ipsum nostrum Marchionem eligere quem voluerit [illegible] per nos [illegible] quod conveniat [illegible] Datum in nostra Civitate [illegible] die [illegible] anno Domini MCCCXCVIII indictione VI

Dal Reg. [illegible] lettere [illegible]

98 · 13 Giugno [illegible]

Ordine al Capitano e Comune di [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

a [illegible] [illegible]

Antonius Dei gratia [illegible] nobili et prudenti Capitaneo seu Vicecapitaneo [illegible] [illegible] et Communi [illegible] nostri [illegible] fidelibus nostris [illegible] [illegible] et gratiam [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] mercatores [illegible] et alii [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] nem [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] timent in grave dampnum nostrum et [illegible] nostre quia ob hanc causam mola non currit et contra Capitula pacis [illegible] [illegible] [illegible] nostros Dominos [illegible] nostros [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et nos. Quare cum [illegible] damna incurramus ob hoc [illegible] [illegible] pacis [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] sequerentur [illegible], vobis harum tenore sub [illegible] gratie nostre [illegible] et mandamus quatenus [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et rebus [illegible] [illegible] et de [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] omnem penam quam incurreremus ob hanc causam pacis [illegible] [illegible] et omne dampnum nostrum quod sequeretur nobis de mola nostra [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] posset et quilibet et istam causam [illegible] [illegible] a vobis [illegible] [illegible] et exigi sine fallo [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] in [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] a simili [illegible] et aliis [illegible] nostri sigilli impressione [illegible] et [illegible] ad [illegible] [illegible] nostri in hac parte [illegible] [illegible] [illegible] plenam fidem. Datum in nostra Civitate [illegible] die XIII Iunii anno Domini MCCCXCVIII indictione VI

[illegible] [illegible] lettere pag.ª 107 [illegible]

1398 19 Giugno Cividale

Provvigioni adottate per difesa della Patria

Antonius Dei gratia etc. Universis et singulis Patrie nostre Nobilibus specialiter castra et fortilicia habentibus salutem et gratiam nostram. Decet prudentes presentia et preterita premeditari futura ut ipsis premeditatis sinistra obvia valeant evitare. Jam nostri fideles dilecti strepitum belligerantium gentium hinc inde sentientes et ignorant quod eventum possit esse. Sentiunt insuper per illas de Foramine Patriam [illegible] depopulatam fuisse et forte dampnificandam se putarent in futurum. Quare ne inimicorum [illegible] tela offendant que si previsa fuerint minus ledent fidelitati [illegible] vestre ut etiam terminatum fuit in consilio generali colloquii nuper in nostra Civitate Austrie celebrato ab ipso generali colloquio [illegible] habentes [illegible] requirimus et hortamur vobisque mandamus quatenus omnia et singula victualia et bona vestra debeatis ad fortilicia predicta reducere ipsaque fortilicia atque castra vestra fortificare et communire omnibus necessariis prout decet ut dampna non patiamini ab inimicis non dantes causam [illegible] scientes quod si dampnum evenerit aliquod inobedientie imputabitur ut sit decens. Datum in nostra Civitate Austrie die XIX Iunii anno Domini MCCCXCVIII indictione VI.

Dal Registro lettere [illegible]

398. 19 Giugno. Cividale

Si ordina che vengano fortificati i passi della Livenza e restaurate le rotture

Antonius Dei gratia etc. Egregio et nobilibus fidelibus nostris dilectis Francisco comiti de Porcilliis militi, Simoni de Porcilis, Galvanino de Prata, Simoni de Palidano et Iohanni Paduano de Colloredo salutem et gratiam nostram. Notificamus vobis quod in Consilio nostro generalis colloquii nuper celebrati in nostra Civitate Austrie et ipsa Francesco in colloquio cum nobis terminatum extitit quod quinque eligerentur, unus videlicet per nos, quatuor vero per Patriam ad videndum passus Liventie et laudum ordinem quae subito reparandi reparentur, ad requirendum quod omnes rusticos de Patria eo eundem quod eis videbitur eisdem constringendum ad laborandum et aptandum dictos passus prout videre et oportunum. Qui nos pro parte nostra ad predicta facienda et videndum elegimus et deputavimus te Comitem prefatum, ipsumque Consilium pro Patria elegit et deputavit vos Simonem Galvaninum, Simonem et Iohannem Paduanum. Et ultra hoc deliberatum fuit quod eligerentur unus et tu Iohannes Paduanus in eundo et redeundo debeatis videre et providere rupturas omnes et referre secundum quod inveneritis in primo Consilio convocando. Quare vobis et cuilibet vestrum electorum et prefatorum precipimus, mandamus et committimus quatenus ad videndum dictos passus Liventie sine dilatione eatis et ordinem detis quae reparandi subito reparentur, omnesque rusticos ut vobis videbitur fuerit requiratis et constringatis ad laborandum et aptandum passus predictos prout vestra discretio viderit oportere, mandantes et committentes nihilominus vobis Galvanino et Iohanni Paduano prefatis quatenus in eundo et redeundo videatis omnes rupturas prefatas et referatis ut in Consilio primitus celebrando deliberare possit salubriter quod agere videbitur. Datum in nostra Civitate Austrie die XIX iunii anno Domini MCCCXCVIII indictione VI.

Dal Registro Lettere pag.ª 159 in m.o

[illegible] 22 Giugno [illegible]

Il Patriarca assente alla tregua [illegible] di Zorane

Nobilibus et egregiis militibus dominis Michaeli de Rabatta [illegible]

[illegible] nostri [illegible]

[illegible] et egregii milites [illegible] nostri carissimi [illegible] salutem [illegible]

[illegible] et nobis [illegible] et [illegible] nostri [illegible]

de Rosario [illegible] per eas nostre parte [illegible]

[illegible] per ipsos [illegible] treugas [illegible]

Quare [illegible] per certum [illegible] deliberat [illegible] nobis et nostris

[illegible] ipsas faciendo, [illegible] Ipsa nostri

[illegible] eorum [illegible] et [illegible] zelo erga nos et

nostram Ecclesiam [illegible] et [illegible] attento [illegible]

[illegible] et [illegible] nostri [illegible] vobis [illegible]

circa statum et honorem nostre Ecclesie atque nostrum [illegible] in hac [illegible]

treugas per nos [illegible] Ecclesiam [illegible] et singulos nostros fideles [illegible] tam [illegible] et

et subditos cum [illegible] de Zovanine [illegible] et [illegible] promittimus [illegible] ad [illegible]

quod erit [illegible] mensis [illegible] futura [illegible] valituras [illegible] tamen

nolumus quod [illegible] Zovanine [illegible] aliquis [illegible] vel audeat [illegible]

[illegible] quoque modo. Datum in nostra Civitate [illegible] die XXII [illegible]

[illegible]

13.8 28 Giugno Cividale

Mandato al Capitolo di Udine per aver celebrato i divini uffici in morte di Nicolò Manin pubblico usuraio

Antonius Dei gratia etc. Dilectis filiis Vicedecano, Canonicis et Capitulo collegiate ecclesie Beate Marie de Terra nostra Utini salutem quam meruit. Super ad aures nostras satis displicenter pervenit quod vos contra sacrorum canonum statuta et sinodales ac provinciales constitutiones Dei timore postposito presumpsistis divinum officium facere dampnate memorie Nicolao Manino de Florentia dicte terre nostre Utini habitatori publico et manifesto usurario propter quod nonnullas penas tam a iure quam a memoratis constitutionibus impositas et comminatas dampnabiliter incurristis in non modicum Christi fidelium scandalum. Ea propter nolentes predicta sub nostri officii debito in silentio preterire, vos omnes prefatos et vestrum quemlibet presentium tenore peremptorie prima secunda tertia ultimo et peremptorie termino canonica monitione monemus, requirimus et hortamur, vobisque nihilominus sub excommunicationis pena in singulares personas vestras interdicti vero in Ecclesiam predictam et suspensionis in Capitulum et decem marcharum denariorum pro quolibet vestrum camere nostre irremissibiliter applicandarum quas penas vos ipso facto incurrere volumus citantes peremptorie mandamus quatenus die Martis proxime futura Vesperarum hora in nostro Patriarchali palatio nostre Civitatis Austrie [illegible] coram nobis [illegible] prefati [illegible] personaliter comparere ad videndum et audiendum pronunciare et declarare vos omnes et vestrum quemlibet predictas iuris et constitutionum penas dampnabiliter incurrisse et ad allegandum causas iustas et rationabiles si quas habetis, propter quas non debeamus contra vos ad executionem dictarum penarum procedere, vel ad dicendum et allegandum quare non debeamus pronunciare vos dictas penas incurrisse. Alioquin contra vos procedemus ad declarandum vos dictas penas incurrisse et nihilominus ad executionem dictarum penarum nec non contra personas vestras ad denuntiationem dicte excommunicationis sententie et dicte pecuniarum pene et in dicta Ecclesia interdicti et suspensionis in Capitulo, quodque ad alia graviora iuris remedia iustitia mediante contumacia seu absentia vestra minime obstantibus harum sub nostri in-

pressione sigilli secretioris litterarum de quarum presentatione valituri nuntii nostri spe-
cialis fide iuvat aut alio legitimo documento plenariam debemus fidem. Datum in pre-
dicta nostra civitate Averse die xxv iunii, anno Domini mcccxcviii indictione VI

Dal Registro lettere par. 1.63 [illegible]

1398 27 Giugno [illegible]

Ordine ai Canonici di Aquileja di dover far restaurare le loro case

Antonius Dei gratia [illegible] dilecto in Christo filio [illegible] de [illegible]
[illegible] salutem in Domino. Cum nuper [illegible] manda-
vimus et precepimus dilectis nobis in Christo filiis Canonicis [illegible] Stephani [illegible]
Aquilegie tam ex expositione et precamine nobis per [illegible] per venerabilem virum [illegible]
[illegible] de [illegible] dictum Cesar canonicum [illegible] procuratorem [illegible] in [illegible]
Prepositure ejusdem Ecclesie [illegible] in Christo Patre et Domino [illegible]
[illegible] residentes et [illegible] eorundem [illegible]
quam ob honorem nostrum et utilitatem et commodum [illegible] Canonicorum et Ecclesie
quatenus Ecclesiam domos et habitationes ejusdem Ecclesie videlicet quilibet ipsorum domum et
habitationem suam infra duos menses proxime venturos debeant incipere et [illegible]
reparari et earum reparationem et reaptationem perseverare ita quod nequeant de
negligentia reprehendi prout in ipso nostro mandato [illegible] latius continetur. [illegible]
[illegible] predicto executioni mandari per dictos canonicos ut [illegible] honores et commoda [illegible]
onera et pericula [illegible] prosequantur tibi harum tenore committimus et mandamus qua-
tenus omnes et singulos fructus hoc anno percipiendos per dictos Canonicos et quemlibet
eorundem debeas percipere et salvos tenere donec videris ipsos canonicos infra dictos duos
menses venturos proxime [illegible] reaptationem prefatam [illegible] eandem reaptationem [illegible]
[illegible] prosequi [illegible], aut capias statim fidejussionem sufficientem a quolibet [illegible] quod
predictam reaptationem faciet et prosequetur ut superius est expressum qui fidejussor
pro valore dictorum fructuum [illegible]
dictas fidejussiones non dederint mandamus omnibus et singulis laboratoribus affictatoribus massa-
riis et colonis [illegible] dictorum canonicorum [illegible] sub pena [illegible]
[illegible] ab gratia nostre [illegible] tibi de omnibus et singulis fructibus censibus et
debitis [illegible] ipsorum Canonicorum et [illegible] debeant isto anno integraliter
et non aliter respondere. Alioquin contra eosdem procedemus ut [illegible] et [illegible] con-
tumacia et inobedientia non obstante [illegible] tibi mandantes quod [illegible] habeas in predictis

quod eo habeamus te de inobedientia et rebellione reprehendere quoquo modo. Datum in nostra civitate Barule die XXVII mensis anno domini MCCCXCVIII indictione VI

Dal Registro 'Altere' pag. 162 b m o

1398 27 giugno Cividale

Delegati a compor le discordie insorte tra alcuni della Contrada di Tolmino e i sudditi del Marchese di [illegible]

Antonius Dei gratia etc. Dilectis fidelibus nostris nob. viris [illegible] et [illegible] de [illegible] tanis de [illegible] salutem et [illegible] Cum [illegible] questiones vertantur et sint inter nos et Ecclesiam nostram, subditos et fideles nostros contrate nostre Tulmini parte ex una et Reverendum Patrem D. Episcopum [illegible] ecclesiam suam ac subditos et [illegible] suos [illegible] confinantes parte ex altera ad quarum concordiam pervenire [illegible] ac pendentibus [illegible] plenam [illegible] per ipsam fiduciam attinentes vobis dictas discordias, differentias litesque una cum deputato seu deputatis per dictum D. Episcopum [illegible] examinandi tollendi et sopiendi et concordandi auctoritate nostra licentiam et auctoritatem tenore presentium concedimus et liberam facultatem promittentes ex nunc gratum ratum et firmum habere et tenere quidquid per vos in premissis et circa premissa actum fuerit, [illegible] concordatum fuerit et [illegible] In quorum [illegible] nostri impressione sigilli [illegible] litterarum. Datum in nostra civitate Austrie die XXVII Junii anno Domini MCCCXCVIII Indictione VI.

Dal Registro lettere pag. 137 [illegible]

1304 Segue

Citazione al Cavaro di Havtart che per affari della s. a. Visita comparisse non dove innanzi a Tribunale secolare

Antonius Dei gratia et [illegible] Capellano et familiari nostro dilecto presbitero [illegible] Stefano [illegible] Havtart [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] perveniret [illegible] [illegible] sunt [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] contra [illegible] [illegible] incidentes [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] aliqua [illegible] [illegible] [illegible] penas [illegible] [illegible] incurrendo, Ea propter tenore presentium [illegible] sub excommunicationis pena quam si secus feceris [illegible] volumus [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] beneficiorum [illegible] [illegible] que [illegible] [illegible] nostra [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et mandamus [illegible] [illegible] judicio [illegible] et secularia [illegible] [illegible] [illegible] non [illegible] nec [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] prefata [illegible] comparere [illegible] ad [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] procedemus justitia [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] nostri sigilli [illegible] [illegible]

1398 1° Luglio: Cividale

Tregua con Pangrazio e Corrado Burgravii di Luenz

Antonius Dei gratia etc. Tenore presentium notum facimus universis nostras presentes litteras inspecturis quod ad petitionem procuratoris magnificorum Dominorum Henrici et Iohannis Meynhardi comitum Goritie etc. [illegible] ac fratrum nostrorum carissimorum fecimus et per presentes facimus per nos nostramque Aquilegiensem Ecclesiam officiales familiares, fideles et subditos nostros et nostre Ecclesie prelibate Pangratio et Conrado fratribus Purkgraffiis de Luentz et ipsorum familiaribus et servitoribus in Taravone habitantibus sine omni fraude bonas firmas et ratas treugas usque ad festum Beate Marie Virginis mensis Augusti proxime venturi et promittimus nostra fide illas treugas ratas habere et dicto durante termino dictos Pangratium et Conradum ac suos in nullo ledere aut gravare sine omni fraude. Harum sub nostri impressione sigilli in testimonium litterarum. Datum in nostra civitate Austrie die primo Julii anno MCCCLXXXXVIII ind. VI

Ex Registro Litterarum pag. 152 A [illegible]

1290 26 luglio [illegible]

Ordine al Comune di Marano di non dar ricetto ad alcuna sorte di traditori o ribelli e banditi

Prudentibus et [illegible] viris [illegible] et Comuni [illegible] nostre Marani [illegible] salutem

Prudentes fideles nostri. Volentes percipimus qualiter nonnulli vestrum [illegible] bannitos proditores et rebelles Ecclesie nostre Aquilegiensis [illegible] in Terra nostra Marani et [illegible] ipsis cohabitant favorem et [illegible] ipsis prestando [illegible] cum [illegible] non [illegible] presentium vobis nostre gratie sub obtentu et pena [illegible] quisque nostro mandato contravenerit ad nostrum beneplacitum imponenda stricte precipiendo mandamus quatenus nullus vestrum presumat aliquem ex banditis proditoribus et rebellibus nostre Aquilegiensis ecclesie in domo sua recipere seu acceptare occulte aut manifeste nec ipsis adiutorium auxilium aut favorem prestare. Scientes pro certo quod si quis vestrum contrafecerit, contra eum ad exactionem [illegible] penarum per nos [illegible] ad nostrum beneplacitum imponere, [illegible] dubio procedemus [illegible] Preterea nobis Augustinus Potestas noster Marani qualiter procedere intendit contra Blasium Chavarhasa et Iohannem Stanonis qui quondam [illegible] olim nostrum Potestatem interfecit tanquam contra [illegible] rebelles dicte nostre Ecclesie et ipsos esse banditos [illegible] facere [illegible] de terra nostra Marani proclamare quare volumus et mandamus ut supra et sub eadem pena quod eidem nostro Potestati ad [illegible] predicta [illegible] auxilium consilium et favorem eidem tribuendo, nec non sententias per predictum nostrum Potestatem contra predictos aut aliquem predictorum dandas debite executioni mandando nec non ipsos [illegible] tanquam banditos proditores et rebelles vitando [illegible] nullo modo in domibus vestris [illegible] accipiendo aut recipiendo nec ipsis aliquod subventamentum prestando occulte aut manifeste ut supra. Insuper volumus quod deputetis tres bonos viros et discretos ad audiendum [illegible] Potestatis et nostram responsionem eidem super [illegible] nobis parte vestra exposita per nos datam super facto Zotti. Et quod predicti tres boni homines una cum predicto nostro Potestate possint et habeant auctoritatem executionem mandandi super illo quod cum eodem Potestate nostro predicti [illegible] eundemque

nostre Potestati super predictis indubiam dictis fidem. Datum in terra nostra Ciuitate Au-
strie die XXVI Iulii VI indictione.

Dal Registro lettere pag.ª 172. B. M. C.

1378 9 Agosto Cividale

Ai Cancellieri Notai ed Avvocati per la sollecita decisione delle cause

Antonius D. gratia etc. Universis et singulis Cancellariis Notariis et Advocatis in Terra nostra Utini et in ipsa Terra Utini habitantibus et existentibus [illegible] de nova [illegible] praecipimus et mandamus ipsis [illegible] cancellariis et notariis sub pena privationis officiorum suorum quatenus cum per vestram [illegible] et contumacias lites immortales fiant nec unquam [illegible] possint ad determinationem et decisionem [illegible] ad scribendum et advocandum [illegible] temporali ut expedit [illegible] debeat [illegible] ad [illegible] et advocandum temporibus et horis debitis congrues ab [illegible] in dicto [illegible] temporali ubi Vicarius noster [illegible] quem commisimus nostro in temporalibus [illegible] [illegible] quod nos Cancellarios et Advocatos praedictos Officiis suis privabimus qui contra hoc nostrum mandatum venire praesumpserint Nos [illegible] Advocatos satisfaciant [illegible] praedictis non audiat in aliis temporibus [illegible] Datum in nostra Civitate Austriae sub nostri impressione sigilli die nono Augusti anno Domini MCCCLXXVIII [illegible] VI

Dal Registro [illegible] pag. 178 [illegible]

1[illegible] Agosto Cividale

[illegible] richiama di voler [illegible] diritti delle monache di Aquileja rapporto
[illegible] ad esse appartenga [illegible] a chi [illegible] amministrazione de' loro beni

[illegible] dilecto in Christo filio Bartholomeo de [illegible] Aquilegien.
[illegible] salutem et [illegible] nostram [illegible] quod intendentes ut ad nos
[illegible] officium [illegible] Aquilegie salubriter
[illegible] per nos facta [illegible] filiam [illegible]
[illegible] Monialem [illegible] ipsam [illegible]
[illegible] Monasterii dilectas in
[illegible]
[illegible] in [illegible] Monasterii [illegible] et [illegible] autem
pro parte [illegible] nobis in [illegible] de [illegible] monasterii
[illegible] situationem in dicto Monasterio et [illegible]
[illegible] ad eam et [illegible] Monasterii memorati plena jure [illegible]
[illegible] et Conventus [illegible] procedendi ad electionem
et [illegible] de jure ad eas spectantium [illegible]
[illegible] non intendentes [illegible], [illegible] volentes unumquemque
in suis juribus conservare, de [illegible] prudentia et fide plenam in Domino fiduciam obtinentes
[illegible] committimus et mandamus quatenus de premissis [illegible] te informes
et ipsarum [illegible] ad nos aut ipsam Abbatissam et Conventum spectare hac
[illegible] et si reperies [illegible] ad nos spectare,
[illegible] ad dictam Abbatissam et Conven
tum [illegible] Margaritam de Civitate quam alias duas ipsa [illegible]
[illegible] quod ipsi Abbatisse et Conventui [illegible] nostri parte quod
[illegible] ad electionem et [illegible]
[illegible] capitulo [illegible] nostra Visitatione [illegible]
[illegible] nostro [illegible]
[illegible] VI

[illegible] pag. [illegible]